

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Información xeral do centro

Pode atopar toda a información do centro e as titulacións na páxina web:

<https://fccxxt.webs.uvigo.es>

Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G211V01501	Dereito da seguridade social II	1c	6
V08G211V01502	Dereito sindical I	1c	6
V08G211V01503	Recursos humanos II	1c	6
V08G211V01504	Dereito financeiro e tributario I	1c	6
V08G211V01505	Economía laboral	1c	6
V08G211V01601	Dereito sindical II	2c	6
V08G211V01602	Regulación administrativa da economía	2c	6
V08G211V01901	Análise contable	2c	6
V08G211V01902	Dereito de sociedades e cooperativas	2c	6
V08G211V01903	Dereito social comunitario	2c	6
V08G211V01904	Selección e avaliación do persoal	2c	6
V08G211V01905	Políticas sociolaborais	2c	6
V08G211V01906	Dirección estratéxica de empresas	2c	6
V08G211V01907	Investigación cualitativa aplicada ás relacións laborais	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito da seguridade social II				
Materia	Dereito da seguridade social II			
Código	V08G211V01501			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández Docampo, María Belén			
Profesorado	Fernández Docampo, María Belén			
Correo-e	belendocampo@uvigo.es			
Web	http:// http://webs. uvigo.es			
Descrición xeral	A materia Dereito da Seguridade Social II, profundiza nas distintas prestacións da protección social pública. Xa que logo, ao longo do cuadrimestre, se estudarán as distintas prestacións ofertadas polo Sistema, tanto no nivel contributivo, como asistencial. O temario remata co análise dos principais rasgos dos distintos reximes especiais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
C10	Conocimiento y examen de las prestaciones del sistema de Seguridad Social y su dinámica
D1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Identificación das prestacións que proceden respecto a diversas continxencias, así como cálculo da súa cuantía.	A2	B1	C10	D1
	A3	B2		D3
	A4	B3		D5

Contidos

Tema	
LECCIÓN I. A ASISTENCIA SANITARIA	1.- O SISTEMA NACIONAL DE SAÚDE. 2.- CATÁLOGO DE PRESTACIÓNS: PRESTACIÓN SANITARIA E PRESTACIÓNS FARMACÉUTICAS. RÉXIMEN XURÍDICO. 3.- PRESTACIÓN POR ENTIDADES ALLEAS E DEVOLUCIÓN DE GASTOS.

LECCIÓN II. INCAPACIDADE TEMPORAL, NACEMENTO E CUIDADO DO MENOR, A PRESTACIÓN POR CORRESPONSABILIDADE, RISCO DURANTE O EMBARAZO E RISCO DURANTE A LACTANCIA.	1.- A INCAPACIDADE TEMPORAL 1.1.- Concepto e situacións protexidas. 1.2.- Feito causante. 1.3.- Contido da acción protectora. 1.4.- Dinámica da prestación. 1.5.- Xestión. 2.- NACEMENTO E CUIDADO DO MENOR. 1.1.- Concepto e situacións protexidas. 1.2.- Feito causante. 1.3.- Contido da acción protectora. 1.4.- Dinámica da prestación. 1.5.- Xestión. 1.6.- Concorrenza con outras prestacións (incapacidade temporal e desemprego). 3.- A PRESTACIÓN POR CORRESPONSABILIDADE POR CUIDADO DO LACTANTE. 4.- AS PRESTACIÓNS POR RISCO DURANTE O EMBARAZO E RISCO DURANTE A LACTANCIA. 1.1.- Concepto e situacións protexidas. 1.2.- Feito causante. 1.3.- Contido da acción protectora. 1.4.- Dinámica da prestación. 1.5.- Xestión. 5.- PRESTACIÓNS ECONÓMICAS POR CUIDADO DE MENORES AFECTADOS POR CANCRO OU ENFERMIDADE GRAVE
LECCIÓN III. A INCAPACIDADE PERMANENTE NA SUA MODALIDADE CONTRIBUTIVA.	1.- PRANTEXAMENTO XERAL. 2.- A INCAPACIDADE PERMANENTE. 1.1.- Concepto e graos. Situacións protexidas. 1.2.- Feito causante. 1.3.- Contido da prestación. 1.4.- Dinámica. 1.5.- Xestión. 1.6.- Revisión. 3.- LESIÓNS PERMANENTES NON INVALIDANTES.
LECCIÓN IV. A XUBILACIÓN CONTRIBUTIVA	1.- CONSIDERACIÓNS XERAIS. AS REFORMAS DE XUBILACIÓN. 2.- XUBILACIÓN ORDINARIA. 3.- XUBILACIÓNS ANTICIPADAS. MODALIDADES. 5.- XUBILACIÓN FLEXIBLE. 6.- XUBILACIÓN PARCIAL.
LECCIÓN V. A PESTACIÓNS DE MORTE E SUPERVIVENCIA	1.- ASPECTOS XERAIS. 2.- FEITO CAUSANTE. 3.- PRESTACIÓNS. 3.1.- Auxilio por defunción. 3.2.- Pensión de viudez. 3.3.- Prestación temporal de viudez 3.4.- Pensión de orfandade. 3.5.- Prestaciones en favor de familiares. 4.- XESTIÓN.
LECCIÓN VI. A PROTECCIÓN POR DESEMPREGO	1.- CONCEPTO E CLASES. 2.- NIVEIS DE PROTECCIÓN. O NIVEL CONTRIBUTIVO. 2.1.- Requisitos. 2.2.- Situación legal de desemprego. 2.3.- Contido. 2.4.- Dinámica. Compatibilidades. 2.5.- Outras cuestións 3.- ACCIÓN PROTECTORA DO NIVEL ASISTENCIAL. 3.1.- Modalidades. 3.2.- Dinámica. 3.3.- Renta activa de inserción 4.- PROGRAMAS DE EMPREGO
LECCIÓN VII. INGRESO MÍNIMO VITAL	1.- DA INSERCIÓN A REINSERCIÓN 2.- ASPECTOS XERAIS. Ámbito obxectivo e subxectivo. Duración. 3.- CUESTIÓNS CONCRETAS. Compatibilidades e incompatibilidades. Cálculo de la prestación.
LECCIÓN VIII. PRESTACIÓNS DE XUBILACIÓN E INVALIDEZ NA MODALIDADE NON CONTIBUTIVA	1.- XERALIDADES. 2.- PRESTACIÓN NON CONTRIBUTIVA DE INVALIDEZ. 3.- PRESTACIÓN NON CONTRIBUTIVA DE XUBILACIÓN.
LECCIÓN IX. PRESTACIÓNS FAMILIARES	1.- DETERMINACIÓN E CONCEPTO DAS PRESTACIÓNS FAMILIARES. 2.- AS PRESTACIÓNS FAMILIARES NA SÚA MODALIDADE CONTRIBUTIVA. 3.- AS PRESTACIÓNS FAMILIARES NA SÚA MODALIDADE NON CONTRIBUTIVA.
LECCIÓN IX.- SEGURIDADE SOCIAL COMPLEMENTARIA: RÉXIMENES ESPECIAIS	1.- RÉXIME ESPECIAL DE TRABALLADORES POR CONTA PROPIA OU AUTÓNOMOS. ESPECIALIDADES FRONTE AO RÉXIME XERAL 2.- REXIMES ESPECIAIS DE TRABALLADORES DO MAR, . 3.- OUTROS: REXÍMENES ESPECIAIS DE MINEIRÍA DO CARBÓN E ESTUDANTES 4.- REXIMES ESPECIAIS DE FUNCIONARIOS PÚBLICOS.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	14	14	28
Lección maxistral	33	0	33
Exame de preguntas obxectivas	2	33	35
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	30	31
Práctica de laboratorio	1	20	21
Debate	1	1	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos e supostos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentencias, etc. coa finalidade de coñecelos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporcionará ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentencias, etc., coa finalidade de coñecelos, integralos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	A2 A3 A4	B1 B2 B3 C10 D3 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 4 e 7 preguntas de desenvolvemento -breve ou medio- sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30 % da nota final.	30	A2 A3 A4	B1 B2 B3 C10 D1 D3 D5
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico, a realizar en data diferente á proba teórica, consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25 % da nota final.	25	A2 A3 A4	B1 B2 B3 C10 D1 D3 D5
Debate	A participación e intervención en clase, a realización dos supostos prácticos, a preparación, cando así proceda, das leccións teóricas... e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado para superar a materia ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor ponderado sobre a cualificación final do 15%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PROBA DE RESPONSA LONGA E NA PROBA PRÁCTICA FINAL, DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4,0 EN CADA UNHA DESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, PODENDO CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA	15	A2 A3 A4	B1 B2 B3 C10 D1 D3 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA XANEIRO-FEBRERO (Sistema de avaliación continua/sistema avaliación final)

DATA EXAMEN: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

a) Avaliación continua. Ao comenzo do curso, o alumnado deberá manifestar, a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar ao sistema de avaliación continua, o alumnado deberá acreditar asistencia a un 80 %

das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PROBA DE RESPONSA LONGA E NA PROBA PRÁCTICA FINAL, DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4,0 EN CADA UNHA DESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, PODENDO CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA

b) Avaliación final. Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun examen final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e de carácter práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final (70% parte teórica e 30% parte práctica).

CONVOCATORIA ORDINARIA XULLO

DATA EXAME: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Porén, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a terá que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

DATA EXAME: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único examen escrito, de carácter teórico e práctico que representará o 100 % da nota final (70% parte teórica e 30% parte práctica).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

SEMPERE NAVARRO ANTONIO , GALIANA MORENO JESÚS MARÍA, **Legislación Laboral y de Seguridad Social (Dúo)**, última edición, Aranzadi, 2019

BLASCO LAHOZ, JF. y LÓPEZ GANDÍA, J., **Curso de Seguridad Social**, última edición, Tirant lo Blanch,

MONEREO PÉREZ, JL. , MOLINA NAVARRETE, C. y QUESADA SEGURA, R., **Manual de Seguridad Social**, última edición, Tecnos,

Blasco Lahoz, José Francisco, **La protección por muerte y supervivencia en el sistema español de Seguridad Social régimen general y regímenes especiales de la Seguridad Social**, Aranzadi, 2017

BALLESTER PASTOR, MARÍA AMPARO, **El RDL 6/2019 para la garantía de la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres en el empleo y la ocupación: Dios y el diablo en la tierra del sol**, Revista de Temas Laborales- nº.146, 2019

Dirección FRANCISCO VILA TIerno Coordinación MARINA FERNÁNDEZ RAMÍREZ, **La respuesta normativa a la crisis laboral por el COVID-19**, Laborum, 2020

Bibliografía Complementaria

LEGISLACIÓN ACTUALIZADA, independente a editorial: aranzadi, civitas, lex nova, etc.,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito da seguridade social I/V08G211V01402

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Dereito sindical I/V08G211V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito sindical I				
Materia	Dereito sindical I			
Código	V08G211V01502			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Martin Retortillo, Rosa Maria			
Profesorado	Rodríguez Martin Retortillo, Rosa Maria			
Correo-e	rosarodriguez@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es			
Descrición xeral	O curso oríentase na explicación, asimilación e manexo dos principais conceptos, doutrina e xurisprudencia sobre o Dereito Sindical.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C11	Conocer e interpretar el marco normativo regulador del derecho colectivo de las relaciones laborales para ser capaz de asesorar a organizaciones sindicales y empresariales y a sus afiliados
D1	Capacidad de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumno coñece e estuda o dereito colectivo do traballo co obxecto de asesorar a traballadores, organizacións sindicais e empresariais	A2	B1	C11	D1
	A4	B2		D4
	A5	B3		D5
		B4		
		B5		

Contidos

Tema

BLOQUE 1. Fontes do Dereito Sindical.
Autónomas y heterónomas. La O.I.T.

Tema 1.-
Fontes internacionais. Especial referencia aos convenios da OIT. Órganos do Consello de Europa: O Comité Europeo de Dereitos Sociais e o Tribunal Europeo de Dereitos Humanos.
Fontes de Dereito da Unión Europea. O diálogo social en Europa. Acordos Marco Europeos.
A Constitución. O art. 28 e o art. 37.
As Leis Orgánicas. A Lei Orgánica de Liberdade Sindical. A regulación do dereito de folga.
As Leis ordinarias.

Tema 2.- A OIT.
Especial referencia aos Convenios 87, 98, 135, 151 e 154.
Comité de liberdade sindical. A Comisión de expertos.
Procedemento ante o CLS: o procedemento de queixa.
Normas de rango inferior á Lei.

Tema 3.- Fontes do Dereito Sindical autónomas
O convenio colectivo. A súa forza vinculante.
Tipoloxía.
Acordos interprofesionais.
Convenios marco e de sector.
Convenios de empresa e infraempresariais.
Estatutarios e extraestatutarios.
Acordos e pactos de empresa. De reorganización produtiva.
Instrumentos substitutivos do convenio.
Laudos arbitrais.
Pactos de fin de folga.
Acordos en conciliación e mediación.
Sentencias declarativas en procesos de conflito colectivo.
Acordos de interés profesional de traballadores autónomos economicamente dependentes.

BLOQUE 2. A liberdade sindical.

Tema 4.- Ámbito subxectivo.
Suxeitos incluídos na LOLS.
Suxeitos excluídos.
Limitacións ao exercicio do dereito.
As asociacións empresariais como suxeitos excluídos.
O asociacionismo dos traballadores autónomos.
Contido esencial e adicional.
O contido esencial. O art. 2 da LOLS.
O contido adicional.
Tutela da liberdade sindical.
Dominación de sindicatos polo empresario.
Cláusulas de seguridade sindical. Canon de negociación e desconto da cota sindical.

BLOQUE 3. Organización do sindicato

Tema 5.- Función dos sindicatos na Constitución española.
Constitución do sindicato. Procedemento.
Estatutos.
Modificación, suspensión e disolución.
Responsabilidade.
Sindicatos e unións sen personalidade.
Federacións, confederacións e centrais.
As organizacións empresariais. Estructura e funcionamento. Financiación.

BLOQUE 4. Representatividade sindical e acción sindical	Tema 6.- A maior representatividade, a nivel estatal e de C.C.A.A. A suficiente representatividade. A representatividade empresarial. A representatividade das asociacións de traballadores autónomos. Especial referencia á representación institucional. Tema 7.- A acción sindical na empresa. Constitución de seccións sindicais. Actuación da seccións sindicais. Garantías dos afiliados. Locais e taboleiros de anuncios. Dereitos de acceso ao centro de traballo de cargos sindicais. Excedencia sindical. Permisos para a negociación de convenios colectivos. A representación sindical na empresa. Delegados sindicais.
BLOQUE 5. Representación e participación dos traballadores na empresa	Tema 8.- Concepto. Antecedentes. A participación na Constitución. Delegados de persoal e comités de empresa. Constitución e composición. Comité conxunto e comité intercentros. Delegados de prevención e comités de seguridade e saúde. Tema 9.- Garantías e funcións. Funcións. Especial referencia ós dereitos de información e consulta. Novedades do Art. 64 ET. Funcións dos delegados de prevención. Garantías. O art. 68 del ET. Dereito de opción en caso de despido e prioridade en traslados. Capacidade e sixilo profesional. Limitacións do dereito de información Impugnación da negativa empresarial a información e os incumprimentos do deber de sixilo. Locais e taboleiros de anuncios. Asembleas- Tema 10.- Elección a representantes unitarios dos traballadores. Mandato. Promoción de eleccións. Electores e elexibles. Colexios. Candidaturas. Requisitos. Cómputo de traballadores. A mesa electoral. Funcións. Votacións. Tramitación. Eleccións en sectores concretos. A oficina pública. Reclamacións. O procedemento arbitral. Laudos. Mandato dos representantes. Revocación e substitucións. Referencia á representación unitaria do personal funcionario e estatutario. Tema 11.- Os dereitos de información e consulta no nivel comunitario Comités de empresa europeos e procedementos alternativos. Implicación dos traballadores na sociedade anónima europea e noutras sociedades. Marco xeral de información e consulta.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	15	0	15
Lección maxistral	36	0	36
Exame de preguntas obxectivas	2	24	26
Práctica de laboratorio	1	20	21
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	33	34
Debate	1	1	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición

Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos e supostos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentencias, etc. coa finalidade de coñecelos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudio, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudio, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán avaliados con posterioridade.
Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporcionará ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentencias, etc., coa finalidade de coñecelos, integralos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test supoñerá un 15% da nota final. En ningún caso a superación dos test/ cuestionarios liberará de materia para o exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	A2 B1 A5 B3 B4
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta supoñerá o 25% da nota final.	25	A2 B1 C11 A5 B3 B4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos e prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 4 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia.	30	A2 B1 A5 B3 B4
Debate	A participación e intervención en clase, a realización dos supostos prácticos, a preparación, cando así proceda, das leccións teóricas... e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado para superar a materia ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuadrimestre, tendo un valor ponderado sobre a cualificación final do 15%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PROBA DE RESPONSA LONGA E NA PROBA PRÁCTICA FINAL, DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4,0 NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, PODENDO CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA	15	A2 B1 C11 D1 A4 B2 D4 A5 B3 D5 B4 B5

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA COMÚN DECEMBRO/XANEIRO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final)

a) Avaliación continua. Para poder optar por este sistema, deberá acreditar asistencia ao 80% das clases, a entrega das prácticas e a participación activa nas mesmas. Sen participación na resolución da práctica, non se ten en conta a entrega. O exame de preguntas de desenvolvemento e a práctica de laboratorio se farán en datas diferentes.

En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

b) Avaliación final. O alumnado que non se acolla ao sistema de avaliación continua, será avaliado nun exame final. Trátase

dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final. A teoría computará un 80 por 100 e a práctica un 20 por 100.

CONVOCATORIA COMÚN DO MES DE JULIO:

Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria común do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante cursoo conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/teraa que someterse a un novo proceso de avaliación continua, excepto que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico, que representará o 100 por 100 da nota final (80 por 100 a teoría e 20 por 100 a práctica). As datas de exame son aprobadas pola Xunta da Facultade e publicadas na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

GARCÍA NINET, J. I., (dir.), **Manual de Derecho Sindical**, Atelier, últ. edición

OJEDA AVILÉS, A., **Compendio de Derecho Sindical**, Tecnos, últ. edición

OJEDA AVILÉS, A., **Derecho Sindical**, Tecnos, últ. edición

PALOMEQUE LÓPEZ, C., **Derecho Sindical español**, Tecnos, últ. edición

SALA FRANCO T., **Derecho Sindical**, Tirant lo Blanch, últ. edición

MONEREO PÉREZ, J.L., MOLINA NAVARRETE, C. y MORENO VIDA, M^a. N., **Manual de Derecho Sindical**, Comares, últ. edición

Bibliografía Complementaria

BAYLOS GRAU, A., **Sindicalismo y Derecho Sindical**, Bomarzo, últ. edición

CABEZA PEREIRO, J., **Las elecciones sindicales**, Bomarzo, 2010

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Recursos humanos II				
Materia	Recursos humanos II			
Código	V08G211V01503			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Álvarez Prego de Oliver, Javier Eloy			
Profesorado	Álvarez Prego de Oliver, Javier Eloy			
Correo-e	jealvarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	materia centrada no estudo pormenorizado das estratexias, procesos e técnicas da dirección de recursos humanos nas empresas			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C17	Conocer la función empresarial de recursos humanos. Conocer y aplicar las técnicas/procedimientos de dirección y gestión de recursos humanos, teniendo en cuenta la realidad empresarial
D1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumnado debe coñecer e ser capaz de aplicar os diferentes métodos que permiten obter información relevante para a función de recursos humanos e coñecer e aplicar as técnicas e procedementos empresariais para a adquisición, desenvolvemento e compensación dos recursos humanos.	A2	B1	C17	D1
	A4	B2		
	A5	B3		
		B5		

Contidos

Tema	
Fontes básicas de información na toma de decisións de recursos humanos.	1. Análise de postos 2. Valoración de postos 3. Avaliación do rendimento
Estratexias, procesos e técnicas de adquisición de recursos humanos	1. Recrutamento 2. Selección 3. Socialización
Estratexias, procesos e técnicas de compensación e retribución	1. Retribución
Estratexias, procesos e técnicas de desenvolvemento dos recursos humanos	1. Formación 2. Xestión de carreras

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	37	30	67
Estudo de casos	16	20	36
Estudo previo	0	30	30
Prácticas con apoio das TIC	6	6	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios/cuestións/problemas/casos prácticos por parte do alumno/a, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos específicos e axeitados, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.
Estudo previo	Traballo autónomo do alumno/a que consistirá na procura, lectura e traballo de documentación, preparación de propostas de resolución de problemas e/ou exercicios, así como na preparación de probas avaliábeis.
Prácticas con apoio das TIC	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios de aplicación práctica de diversas técnicas por parte do alumno/a a través das TIC en aulas de informática, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios/cuestións/problemas/casos prácticos por parte do alumno/a, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a. Ante calquera dúbida o alumnado poderá consultar os docentes, ben de maneira directa nas sesións presenciais, ben a través da solicitude dunha tutoría (poderanse solicitar a medida das necesidades do alumnado, concertándose ben a través de Moovi, de mail ou a petición presencial; e desenrolaranse de maneira presencial o telemática, segundo as posibilidades co alumnado e o docente)
Prácticas con apoio das TIC	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios de aplicación práctica de diversas técnicas por parte do alumno/a a través das TIC en aulas de informática, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a. Ante calquera dúbida o alumnado poderá consultar os docentes, ben de maneira directa nas sesións presenciais, ben a través da solicitude dunha tutoría (poderanse solicitar a medida das necesidades do alumnado, concertándose ben a través de Moovi, de mail ou a petición presencial; e desenrolaranse de maneira presencial o telemática, segundo as posibilidades co alumnado e o docente)

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Avaliarase a comprensión da materia, a aplicación de técnicas específicas axeitadas, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos na realización de presentacións, resolución de problemas, casos e exercicios nun tempo e condicións establecidos polo profesor/a. A aplicación desta técnica será presencial e correspóndese coas prácticas da materia recollidas nos grupos reducidos. Parte da valoración da proba será redondeada (sempre para a mellora do resultado) ca participación mantida polo alumno nas clases	25	A2 B1 C17 D1 A4 B2 A5 B3 B5
Prácticas con apoio das TIC	Avaliarase a comprensión da materia, a aplicación de técnicas específicas axeitadas empregando as TICs, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos na realización de presentacións, resolución de problemas, casos e exercicios nun tempo e condicións establecidos polo profesor/a. A aplicación desta técnica será presencial e correspóndese coas prácticas da materia recollidas nos grupos reducidos.	15	A2 B1 C17 D1 A4 B2 A5 B3 B5

Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final de determinadas áreas da materia, sobre a adquisición de competencias de coñecemento, destreza na práctica, na que se poden incluír preguntas de desenvolvemento medio ou preguntas curtas, ou tipo test, problemas, e/ou actividades a resolver nas que o alumno/a debe plasmar os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Parte da valoración da proba será redondeada (sempre para a mellora do resultado) ca participación mantida polo alumno nas clases	30	A2 B1 C17 D1 A4 B2 A5 B3 B5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, o final do curso, sobre a adquisición de competencias de coñecemento, destreza na práctica, na que se poden incluír preguntas de desenvolvemento medio ou preguntas curtas, ou tipo test, problemas, e/ou actividades a resolver nas que o alumno/a debe plasmar os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Parte da valoración da proba será redondeada (sempre para a mellora do resultado) ca participación mantida polo alumno nas clases	30	A2 B1 C17 D1 A4 B2 A5 B3 B5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Existen dous sistemas de avaliación excluíntes: 1) o sistema de avaliación continua e 2) o sistema de avaliación non continua.

En calquer caso a entrega de calquera práctica puntuable implica automaticamente a elección do sistema de avaliación continua.

1) SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA

A nota obtida polo alumno/a nas distintas actividades presenciais, a excepción da proba final, terá vixencia para as convocatorias ás que da dereito a matrícula de cada curso académico.

As actividades de avaliación continua só se poderán entregar nas datas e sesións establecidas. Só serán valoradas se o alumno asistiu a actividade onde desenrolouse a mesma. Ademais poderanse facer probas de avaliación continua o longo do cuatrimestre, debendo cada alumno/a asistir ao grupo que teña asignado para a realización das mesmas. O cambio de grupo neste caso deberá ser autorizado por el profesor/a.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos así como da dispoñibilidade de medios.

Os exames das convocatorias ordinarias e extraordinarias desta materia terán lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo.

Para obter o aprobado na materia e preciso contar co aprobado (nota de cinco sobre dez) non só como media entre as diferentes partes da materia senon ademais en cada unha delas (teoría, práctica de casos, práctica con TIC). No caso de ter unha media entre todas as partes igual ou superior a cinco, pero non ter en cada unha delas unha nota igual ou superior a cinco, o alumno deberá presentarse o exame de avaliación global só ca parte suspensa para obter o aprobado final.

2) SISTEMA DE AVALIACIÓN NON CONTINUA

Os alumno/as que elixan a avaliación non continua deben comunicar por escrito a súa elección nas tres primeiras semás do cuatrimestre académico no que se imparte a materia e cuia recepción debe ser confirmada polo profesor/a. Dado que deben posuír o mesmo nivel competencial que os alumnado de avaliación continua o seu proceso de avaliación consistirá nun examen final, a realizar nas datas establecidas polo decanato para as distintas convocatorias, que consistirá nunha prueba escrita de carácter teórico e práctico sobre os contidos tratados tanto nas clases teóricas como nas prácticas e que representará o 100% da nota final.

Os exames das convocatorias ordinarias e extraordinarias desta materia terán lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo.

IMPORTANTE: O calendario de exames publícase ó inicio do curso polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo, pero dito calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto. Consulten a páxina web da facultade, por se hai cambios.

RELACIÓN DE BOAS PRÁCTICAS:

1. Non está permitido facer uso de teléfonos móbiles, ordenadores portátiles, tablets ou similares nas sesións de traballo. Estes deben estar desconectados, agás autorización expresa do profesor/a.
2. Non está permitido comer nin beber (agás auga) na clase.

3. É imprescindible asistir ás sesións de aula co material necesario para o seu desenvolvemento.
4. O plaxio total ou parcial nas actividades entregadas levará a invalidación das mesmas.
5. Para a realización dos exames só se permite o uso de elementos de escritura e calculadora.
6. O alumno/a deberá presentarse ao exame debidamente identificado, co D.N.I, pasaporte ou carné de conducir, non sendo válido outro documento.
7. Tódolos exames e probas puntuables deberán ser entregados a súa finalización e baixo ningún concepto poderán ser sacados fora da aula.
8. A revisión de exames terá lugar só no horario e lugar establecido polo profesor/a.

No caso de incumprimento das normas anteriores, o profesor/a poderá adoptalas medidas que estime oportunas.

ATENCIÓN A TREVÉS DE TITORÍAS:

Ante calquera dúbida referente a materia o alumnado poderá consultar os docentes, ben de maneira directa nas sesións presenciais, ben a través da solicitude dunha tutoría (poderanse solicitar a medida das necesidades do alumnado, concertándose ben a través de Moovi, de mail ou a petición presencial; e desenrolaranse de maneira presencial o telemática, segundo as posibilidades do alumnado e o docente)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

LEAL, A., ALFARO DE PRADO, A., RODRÍGUEZ, L. e ROMÁN, M, **El Factor Humano en las Relaciones Laborales**, Pirámide, 1999

DE LA CALLE, M.C. e ORTIZ DE URBINA, M., **Fundamentos de Recursos Humanos**, 2, Prentice Hall, 2013

DOLAN, S., VALLE, R., JACKSON, S e SCHULER, R.S., **La Gestión de los Recursos Humanos**, McGraw Hill, 2007

FERRER LOPEZ, M.A., **Como confeccionar nóminas y seguros sociales 2020**, 30, Deusto, 2020

Bibliografía Complementaria

ODE, **Estudio de retribuciones**, ODE, 2015

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Auditoría laboral/V08G211V01909

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Socioloxía: Introducción á socioloxía das relacións laborais/V08G211V01103

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Psicoloxía do traballo/V08G211V01304

Recursos humanos I/V08G211V01405

Socioloxía do traballo/V08G211V01305

Outros comentarios

A materia de auditoría sociolaboral, asignatura optativa de 4º curso continua o temario de Recursos Humanos I y II.

Esta guía anticipa as liñas de actuación que se deben levar co alumno na materia e se concibe de forma flexible. En consecuencia pódense requirir reaxustes ou comentarios adicionais ó longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase, e/ou do grupo de destinatarios e/ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Neste caso aportarase ó alumnado a información e as pautas concertas que o profesor/a estime necesarias.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito financeiro e tributario I				
Materia	Dereito financeiro e tributario I			
Código	V08G211V01504			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Freiría, Mónica			
Profesorado	Aneiros Pereira, Jaime García Freiría, Mónica Millán Cidón, José Ramón			
Correo-e	mogarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	"Dereito Financeiro e Tributario I" é unha materia do primeiro cuadrimestre do terceiro curso do Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos que ten por finalidade o estudo da ordenación xurídica dos ingresos e gastos públicos, así como das relacións xurídicas que xorden entre a Administración e os particulares. A materia obxecto de estudo estrutúrase en cinco grandes apartados. O primeiro apartado serve de introdución ao estudo do Dereito Financeiro, destacando a análise das fontes desta rama xurídica e do poder financeiro nos tres niveles de Facenda (Estado, Comunidades Autónomas e Corporacións Locais). Un segundo apartado dedícase aos aspectos xurídicos da actividade financeira (ingresos e gastos públicos). Nel prestarase especial atención ao Dereito orzamentario e as subvencións. Os tres últimos apartados correspóndense coa denominada "Parte Xeral" do Dereito Tributario, a cal -á súa vez- enfróntase por separado ao estudo do tributo e a obrigaón tributaria, á aplicación dos tributos e, finalmente, á revisión dos actos administrativos tributarios, contidos todos eles cuxo coñecemento resulta imprescindible antes de abordar a "Parte especial" do Dereito Tributario ("Dereito Financeiro e Tributario II"), que completa a formación do alumnado no que incumbe ás materias obrigatorias de Dereito Financeiro.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Contidos	
Tema	
Primeira Parte: Introdución ao estudo do Dereito Financeiro e Tributario.	1. Concepto e contido. 2. Principios de xustiza financeira. 3. Fontes do Dereito Financeiro e Tributario. 4. Poder Financeiro. 5. A aplicación e interpretación das normas financeiras.
Segunda Parte: Ingresos e gastos públicos. Subvencións.	1. O obxecto da actividade financeira. Aspectos xurídicos. 2. Os ingresos públicos. 3. Os gastos públicos. Dereito Orzamentario. 4. As subvencións.
Terceira Parte: O tributo e os seus elementos esenciais.	1. O tributo e a obrigaón tributaria. 2. Concepto e clases de tributo. 3. Obrigados tributarios. 4. Cuantificación. 5. Extinción. 6. Garantías da débeda tributaria.

Cuarta Parte: Os procedementos de aplicación dos tributos.

1. Principios xerais.
2. Normas comúns sobre actuacións e procedementos tributarios.
3. O procedemento de Xestión.
4. O procedemento de Inspección.
5. O procedemento de Recadación.

Quinta Parte: Os procedementos de revisión dos tributos.

1. Os procedementos especiais de revisión.
2. O recurso de reposición.
3. As reclamacións económico-administrativas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	35	55	90
Seminario	15	30	45
Aprendizaxe-servizo	0	10	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
Observación sistemática	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Aprendizaxe-servizo	Os alumnos poderán participar voluntariamente en actividades *tutorizadas de aprendizaxe-servizo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas. As sesións de *tutorización poderán realizarse por medios *telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Seminario	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas. As sesións de *tutorización poderán realizarse por medios *telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Aprendizaxe-servizo	Os alumnos que opten por este sistema contará coa implicación do profesorado para alcanzar con éxito o obxectivo proposto.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas de desenvolvemento	Primeira proba parcial que consta de dúas partes: unha práctica escrita (na que o estudante deberá demostrar a adquisición das competencias esenciais da materia) e unha teórica escrita (na que se formularán diferentes preguntas sobre o programa de estudos da materia). Para aqueles estudantes que se someten ao sistema de avaliación continua, esta proba representará o 40% da súa cualificación final. Segunda proba parcial que consta de dúas partes: unha práctica escrita (na que o estudante deberá demostrar a adquisición das competencias esenciais da materia) e unha teórica escrita (na que se formularán diferentes preguntas sobre o programa de estudos da materia). Para aqueles estudantes que se someten ao sistema de avaliación continua, esta 2ª proba representará o 40% da súa cualificación final. Ambas probas representan o 80% da súa cualificación. Para aqueles estudantes que NON se sometan á avaliación continua, a súa cualificación estará composta polo 70% da cualificación obtida no exame teórico escrito e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito.	80	

Observación sistemática	O profesorado, a través das diferentes actividades que propoña ao alumnado que se someta a avaliación continua (casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa colaborativa na aula, etc.), valorará a participación activa e calidade das intervencións deste tanto nas clases maxistras como, sobre todo, nos seminarios. A participación activa e de calidade do alumnado que se somete a avaliación continua representará o 20% da súa cualificación final. Ademais, o alumnado que voluntariamente participe en actividades de aprendizaxe-servizo, no marco da avaliación continua, será avaliado a través dun ditame da actividade entregado antes da realización da proba final cunha calificación que se integrará dentro do 20% da nota reservada á asistencia e á participación.	20
-------------------------	--	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

O temario que aparece no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, ao comezo do cuadrimestre académico, proporcionaráselle ao alumnado un temario máis detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

PRIMEIRA OPORTUNIDADE DE EXAME: 1.- Segundo se establece no Regulamento de Avaliación, calificación e calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (aprobado polo Claustro da Universidade de Vigo o 18 de abril de 2023), o/a alumno/a deberá manifestar a súa intención de non acollerse ao sistema de avaliación continua conforme ao procedemento e na data establecidos polos órganos competentes do Centro.

2.- O/a alumno/a que se acolla ao sistema de avaliación continua será avaliado conforme aos seguintes criterios: 1º) Primeira proba parcial, que se realizará á metade do cuadrimestre (40%), 2º) Segunda proba parcial, que se realizará ao final do cuadrimestre (40%), 3º) Asistencia regular, participación activa na clase e actividades organizadas pola Área de Dereito Financeiro e Tributario (20%). Aos efectos de poder realizar esta última avaliación controlarase a asistencia ás clases.

As dúas probas parciais escritas son obrigatorias, constarán dunha parte práctica e doutra teórica, realizadas ambas en período lectivo. A parte práctica de cada unha das dúas probas suporá un 20%, mentres que a parte teórica de cada unha das dúas probas suporá un 80% da cualificación. Cada unha das dúas probas parciais será liberatoria sempre que o/a alumno/a acade unha cualificación mínima de 5 sobre 10, de xeito que superadas ámbalas probas non estará obrigado/a a realizar o exame ou proba final, como requisito para superar a materia.

O alumnado que voluntariamente participe nas actividades de aprendizaxe-servizo, no marco da avaliación continua, será avaliado a través dun ditame da actividade entregado antes da realización da proba final cunha calificación que se integrará dentro do 20% da nota reservada á asistencia e á participación. A aplicación desta metodoloxía está condicionada á aprobación do Proxecto ApS no respectivo curso académico.

3.- Os/as alumnos/as de avaliación global: a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico escrito e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo ambos diferentes ao que realicen os/as alumnos/as de avaliación continua, no que se lles avaliará de tódalas competencias.

4.- O exame final realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado a tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso académico 2023/2024. Asimesmo, os/as alumnos/as que así o desexen poderán optar por un exame teórico oral. Deberán comunicarllo ao coordinador/a da materia o mesmo día, antes do exame.

A nota do exame final será a suma das notas obtidas segundo os criterios e porcentaxes anteriormente establecidos.

-Alumnado que siga o sistema de avaliación continua: O/a alumno/a terá que realizar, de forma obrigatoria, un exame final correspondente á materia que non superou nunha o en ámbalas dúas probas de avaliación continua realizadas ao longo do cuadrimestre. O exame final terá dúas partes: unha proba teórica (que poderá ser escrita ou oral, a elección do alumnado, e que representará o 80% da cualificación), e unha proba práctica (que suporá o 20% da cualificación). Para superar a materia é necesario que o alumnado obteña, coma mínimo, unha cualificación dun 4 sobre 10 en dito exame final.

Asimesmo, a este exame final poderá concurrir o alumnado que superara as dúas probas de avaliación continua realizadas durante o cuadrimestre no caso de que desexa subir nota.

-Alumnado con avaliación global: a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico (que poderá ser oral ou escrito a elección do alumnado) e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo ambos diferentes ao que realicen os/as alumnos/as de avaliación continua.

SEGUNDA OPORTUNIDADE DE EXAME:

1.- No exame de xuño/xullo, o/a alumno/a que se acolleu ao sistema de avaliación continua só realizará unha proba final, que representará o 80% da súa cualificación final, e que constará de dúas partes: unha práctica escrita (na que se resolverá un ou varios casos prácticos, e que suporá un 20% da cualificación correspondente á proba final) e unha teórica -que poderá ser escrita ou oral a elección do alumnado- (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia, e que suporá o 80% da cualificación correspondente á proba final). En todo caso, o/a alumno/a deberá acadar unha cualificación mínima de 4 sobre 10 na proba final para que se lle teñan en conta as cualificacións obtidas pola asistencia regular, participación activa en clase e actividades organizadas pola Área de Dereito Financeiro e Tributario (20%). De non acadar esa nota mínima, a cualificación que se reflexará na acta será a obtida no exame final.

2.- Os/as alumnos/as que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán, exclusivamente para a segunda oportunidade de exame, a nota que obtiveran pola asistencia regular e a participación activa.

3.- Para os/as alumnos/as de avaliación global, a súa cualificación final estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico -que poderá ser escrito ou oral a elección do alumnado, tras comunicarllo ao coordinador/a da materia o mesmo día, antes do exame- e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo ambos diferentes ao que realicen os/as alumnos/as de avaliación continua.

4.- A proba final, tanto para os/as alumnos/as de avaliación continua como de avaliación global, realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado a tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso académico 2023/2024. Asimesmo, os/as alumnos/as que así o desexen poderán optar de forma voluntaria polo exame teórico oral. Deberán comunicarllo ao coordinador/a da materia o mesmo día antes do exame.

ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA OS/AS ALUMNOS/AS QUE CONCORRAN Á CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA:

No exame de Fin de Carreira a nota final estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico e o 30% da cualificación obtida no exame práctico, ambos escritos.

O exame de Fin de Carreira desenvolverase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado a tal efecto pola Xunta de Facultade.

ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA OS/AS ALUMNOS/AS QUE SOLICITEN SER EXAMINADOS POR TRIBUNAL (SÓ PARA ALUMNADO QUE SE ATOPE EN 4ª MATRICULA E SEGUINTE):

O exame constará de dúas partes (práctica e teórica) e será exclusivamente escrito.

As datas e horarios das diferentes oportunidades de exame son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso académico 2023/2024.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PÉREZ ROYO, F., **Derecho financiero y tributario. Parte General**, Aranzadi, 2023

MERINO JARA, I. (Dir.), **Derecho financiero y tributario Parte general. Lecciones adaptadas al EEES**, Tecnos, 2023

MARTÍN QUERALT, J.; LOZANO SERRANO, C.; TEJERIZO LÓPEZ, J.M.; y CASADO OLLERO, G., **Curso de Derecho financiero y tributario**, Tecnos, 2023

SIMÓN ACOSTA, E. Y OTROS, **CÓDIGO TRIBUTARIO**, Aranzadi, 2023

SIMÓN ACOSTA, E et al, **Lo esencial de Derecho Financiero y Tributario**, Aranzadi, 2018

Bibliografía Complementaria

FERREIRO LAPATZA, J.J., **Instituciones de Derecho Financiero y Tributario**, 1ª ed., Marcial Pons, 2010 o posterior

PITA GRANDAL, A. M., **La prueba en el procedimiento de gestión tributaria**, Marcial Pons, 1998

PITA GRANDAL, A.Mª. (Coordinadora), **Textos y casos prácticos de Derecho Financiero y Tributario**, 2ª ed., Tórculo, 2001

FERNÁNDEZ LÓPEZ, R. I., **Comprobación de Hechos por la Inspección de los Tributos**, Marcial Pons, 1998

RUIZ HIDALGO, C., **La responsabilidad tributaria en el alzamiento de bienes**, Marcial Pons, 2009

ANEIROS PEREIRA, J., **Las sanciones tributarias**, Marcial Pons, 2005

MULEIRO PARADA, L. M., **La determinación objetiva: IRPF e IVA**, Marcial Pons, 2009

SIOTA ÁLVAREZ, M., **Analogía e interpretación en el Derecho tributario**, Marcial Pons, 2010

RAMOS PRIETO, J., **Erosión de la base imponible y traslado de beneficios: estudios sobre el Plan BEPS de la OCDE**, Aranzadi, 2016

SESMA SANCHEZ, B., **La nulidad de las liquidaciones tributarias**, Aranzadi, 2017

FERNÁNDEZ LÓPEZ, R. I., **La imprescriptibilidad de las deudas tributarias y la seguridad jurídica**, Marcial Pons, 2017
PITA GRANDAL, A.Mª. (dir.), **Estudios sobre la financiación de los puertos**, Marcial Pons, 2017
CUBERO TRUYO, A. (dir.), **Estudios sobre el decreto-ley como fuente del Derecho Financiero y Tributario**, Aranzadi, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito financeiro e tributario II/V08G211V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional/V08G211V01201

Dereito: Teoría do dereito/V08G211V01101

Dereito administrativo/V08G211V01401

Dereito mercantil/V08G211V01303

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía laboral				
Materia	Economía laboral			
Código	V08G211V01505			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Gradín Lago, Carlos Manuel			
Profesorado	Gradín Lago, Carlos Manuel			
Correo-e	cgradin@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Examinar desde unha perspectiva económica o funcionamento do mercado de traballo, especialmente a toma de decisións dos seus participantes, o marco institucional e os efectos das políticas públicas, así como os resultados en termos de nivel e distribución do emprego e os salarios.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
B5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C25	Interpretar el mercado de trabajo y las variables que en él intervienen para tomar decisiones y asesorar en el ámbito del mercado laboral
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidade y multiculturalidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Que o estudante se familiarice co funcionamento do mercado de traballo, en especial cos principais elementos que determinan o nivel, calidade, e distribución do emprego e dos salarios, así como co papel dos diferentes axentes que interveñen, ou os posibles efectos das políticas públicas.	A2	B1	C25	D4
	A4	B2		
	A5	B3		
		B4		
		B5		

Contidos

Tema	
Tema 01	Introdución
Tema 02	A oferta de traballo
Tema 03	O capital humano
Tema 04	A demanda de traballo
Tema 05	A determinación conxunta dos salarios e do emprego
Tema 06	A desigualdade laboral
Tema 07	A discriminación laboral
Tema 08	Outros temas de economía laboral

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	25	50	75
Seminario	15	30	45
Resolución de problemas	4.5	8	12.5
Prácticas con apoio das TIC	3.5	12	15.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades de aplicación dos coñecementos nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedementais en relación coa materia, a través das TIC.
Resolución de problemas	Análise de problemas ou casos reais coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Prácticas con apoio das TIC	

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	Clases prácticas en grupos reducidos, onde os estudantes traballarán de maneira práctica sobre os contidos do curso, mediante o uso de datos, a lectura e discusión de textos relevantes para o curso, ou a realización de exercicios ou outras actividades.
-----------	--

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Evidencias da avaliación continua durante as clases	20	A2 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C25
Prácticas con apoio das TIC	Prácticas realizadas polo estudante de forma autónoma co apoio das TIC	10	A2 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C25
Exame de preguntas obxectivas	Primeiro exame parcial	35	A2	B1 B2	C25
Exame de preguntas obxectivas	Segundo exame parcial	35	A2	B1 B3	C25

Outros comentarios sobre a Avaliación

O estudante poderá elixir entre o sistema de avaliación continua e o de avaliación global de acordo cos procedementos e prazos que estableza o centro.

O sistema de avaliación continua consistirá na realización de dous exames parciais, así como de diversas actividades realizadas durante as clases prácticas. Para superar a materia, será preciso acadar polo menos un 40% da nota en cada unha das tres probas e o 50% no total.

O sistema de avaliación global determinarase exclusivamente polo resultado do exame final oficial. En convocatorias extraordinarias, unicamente será posible a avaliación global.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

McConnell, C., Brue, S. & Macpherson, D., **Economía Laboral**, 7ª, McGraw-Hill, 2007

Hernández, C. & Carrasco, J., **Ejercicios de Economía Laboral**, McGraw-Hill, 2005

McConnell, C., Brue, S. & Macpherson, D., **Contemporary Labor Economics**, ISBN10: 1260243052 | ISBN13: 9781260243055, 12, McGraw-Hill, 2021

Borjas, G., **Labor Economics**, 9ª, MacGraw-Hill, 2024

Bibliografía Complementaria

IZA World of Labor (<https://wol.iza.org/>),

Nada es Gratis (<https://nadaesgratis.es>),

INE Base (<https://www.ine.es>),

Eurostat (<https://ec.europa.eu/eurostat>),

Recomendacións**Materias que se recomenda ter cursado previamente**

Economía: Economía española/V08G211V01204

Economía: Principios de economía/V08G211V01104

Estatística: Estadística/V08G211V01102

Outros comentarios

Ao longo do curso poderase facilitar bibliografía adicional e específica para complementar determinados puntos do temario.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito sindical II				
Materia	Dereito sindical II			
Código	V08G211V01601			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Martin Retortillo, Rosa Maria			
Profesorado	Megías Bas, Antonio Rodríguez Martin Retortillo, Rosa Maria			
Correo-e	rosarodriguez@uvigo.es			
Web	http:// http://webs. uvigo.es			
Descrición xeral	O curso oriéntase na explicación, asimilación e manexo dos principais conceptos, doutrina e xurisprudencia sobre o Dereito Sindical e o Dereito Colectivo do Traballo			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C11	Conocer e interpretar el marco normativo regulador del derecho colectivo de las relaciones laborales para ser capaz de asesorar a organizaciones sindicales y empresariales y a sus afiliados
D1	Capacidad de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumno/a coñece e estuda o dereito colectivo do traballo con obxecto de realizar funcións de representación e negociación nos diferentes ámbitos das relacións laborais	A2	B1	C11	D1	
	A4	B2		D4	
	A5	B3		D5	
		B4			
		B5			

Contidos
Tema

NEGOCIACIÓN COLECTIVA E CONVENIOS
COLECTIVOS. OUTROS INSTRUMENTOS
NEGOCIAIS

Tema 1.- A negociación colectiva: suxeitos negociadores e ámbitos persoal, funcional, territorial e temporal A lexitimación para negociar. As unidades de negociación. A Comisión consultiva nacional de convenios colectivos. A concorrencia de convenios. Acordos interprofesionais e acordos sobre materias concretas. Duración e sucesión de convenios. A ultraactividade.

Tema 2.- A negociación dos convenios A constitución da comisión negociadora. Solicitude de negociación. Deber de negociar de boa fe. Validez. Forma, rexistro e publicación dos convenios. Adhesión e extensión.

Tema 3.- Os contidos do convenio colectivo. Contido mínimo, Plans de igualdade de outras medidas de igualdade. As comisións paritarias. Outros contidos. Normativo e deber de paz. A inaplicación de convenios. Procedemento, O convenio colectivo como instrumento de xestión empresarial.

A NEGOCIACIÓN DOS CONVENIOS COLECTIVOS
NO SECTOR PRIVADO E NA ADMINISTRACIÓN
PÚBLICA

Tema 4.- Os acordos interprofesionais vixentes. Acordos autonómicos. Remisión. Negociación intersectorial. Os Acordos para o Emprego e a Negociación Colectiva.

Tema 5.- A negociación colectiva na Administración Pública. Especialidades da negociación colectiva do persoal laboral ao servizo da Administración Pública. A negociación colectiva do persoal funcionario e estatutario: fundamento constitucional. Os suxeitos negociadores. A estrutura: as mesas de negociación. Contidos. Tramitación. Pactos e acordos.

O CONTROL ADMINISTRATIVO E XUDICIAL DOS
CONVENIOS

Tema 6.- Concepto de ilegalidade e lesividade. As funcións da autoridade laboral. O proceso de oficio. O proceso de impugnación directa de convenios colectivos. A demanda de inaplicación do convenio. A virtualidade das cláusulas de vinculación á totalidade. Doutrina do equilibrio interno do Convenio.

Tema 7.- Outros instrumentos negociais. A negociación colectiva extraestatutaria. Admisibilidade e eficacia. Os acordos de empresa. Os acordos en fase de consultas. Modificación sustancial e mobilidade xeográfica. Inaplicación do convenio. Regulación de emprego temporal e definitiva.

CONFLICTOS COLECTIVOS E FOLGA

Tema 8.- Conflictos laborais Concepto. Xurídicos e de intereses. Individuais e colectivos. Procedementos de solución. Negociación directa. Conciliacións, mediacións e arbitaxes. Públicos e privados. O procedemento de conflito colectivo. A solución procesal. Conflictos individuais e colectivos.

Tema 9.- Os acordos interprofesionais de solución extraxudicial de conflitos. Especial referencia ao Acordo Galego. O mecanismo de conciliación-mediación. Laudos arbitrais. Fixación de servizos de mantemento Especial referencia ó ASAC.

Tema 10.- O dereito de folga (I). Concepto. A folga na OIT A folga na Constitución. As súas fontes reguladoras. Lexitimación e declaración. Os seus efectos no contrato de traballo e nas relacións de Seguridade Social. Comité de folga. Publicidade e piquetes. Cesamento da folga. Sistemas de solución. Remisión. Poderes gubernamentais de emerxencia. ""Intervencións"" e arbitraje obrigatorio.

Tema 11.- O dereito de folga (II). Servizos esenciais, mínimos e de mantemento. Concepto de servizo esencial. Os servizos mínimos como resposta. Fixación de servizos mínimos. A autoridade gubernativa. Resolución de servizos mínimos. Impugnabilidade. Concreción técnica do empresario. Servizos de mantemento.

Tema 12.- O dereito de folga (III) Folgas ilegais, abusivas e especiais. Folgas ilegais. Políticas, de solidariedade e novatorias. Folgas ilícitas ou abusivas. Con ocupación de dependencias, rotatorias e en sectores estratéxicos. Acción colectiva irregular. Referencia ás folgas de breve duración e intermitentes.

Tema 13.- O peche patronal. A doutrina do Tribunal Constitucional. O peche como poder de policía. Supostos legais. Autoridade laboral. Funcións. Outras medidas de conflito do empresario

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	0	34
Estudo de casos	15	15	30
Exame de preguntas obxectivas	2	10	12

Práctica de laboratorio	1	20	21
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	34	35
Debate	18	0	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.
Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos e supostos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentencias, etc. coa finalidade de coñecelos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	A2 B1 C11 D1 A4 B2 D4 A5 B3 D5 B4 B5
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25 % da nota final.	25	A2 B1 C11 D1 A4 B2 D4 A5 B3 D5 B4 B5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30 % da nota final.	30	A2 B1 C11 D1 A4 B2 D4 A5 B3 D5 B4 B5
Debate	A participación e intervención en clase, a realización dos supostos prácticos, a preparación, cando así proceda, das leccións teóricas... e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado para superar a materia ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor ponderado sobre a cualificación final do 15%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PROBA DE RESPUESTA LONGA E NA PROBA PRÁCTICA FINAL, DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4,0 NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, PODENDO CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA	15	A2 B1 C11 D1 A4 B2 D4 A5 B3 D5 B4 B5

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA MAIO (Sistema de avaliación continua/sistema avaliación final)

DATA EXAMEN: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

a) Avaliación continua. Ao comezo do curso, o alumnado deberá manifestar, a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar ao sistema de avaliación continua, o alumnado deberá acreditar asistencia a un 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final. O exame de preguntas de desenvolvemento e a práctica de laboratorio se farán en datas diferentes.

b) Avaliación final. Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun examen final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e de carácter práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final.

CONVOCATORIA ORDINARIA XULLO

DATA EXAME: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Porén, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a tería que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

DATA EXAME: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único examen escrito, de carácter teórico e práctico que representará o 100 % da nota final

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

SEMPERE NAVARRO ANTONIO , GALIANA MORENO JESÚS MARÍA, **Legislación Laboral y de Seguridad Social (Dúo)**, Aranzadi, últ. edición

GARCÍA NINET, J. I., (dir.), **MANUAL DE DERECHO SINDICAL**, Atelier, últ. edición

SALA FRANCO, T., **Derecho Sindical**, Tirant lo Blanch, últ. edición

VIDA SORIA, J., MONEREO PÉREZ, J.L., MOLINA NAVARRETE, C. y MORENO VIDA, M^a. N., **MANUAL DE DERECHO SINDICAL**, Comares, últ. edición

BAYLOS GRAU, A., **Sindicalismo y Derecho sindical**, 9ª Ed, Bomarzo, 2019

CABEZA PEREIRO, J., **Las elecciones sindicales**, Bomarzo, 2018

Bibliografía Complementaria

OJEDA AVILÉS, A., **Compendio de Derecho Sindical**, Tecnos, últ. edición

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito sindical I/V08G211V01502

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito da seguridade social I/V08G211V01402

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Dereito da seguridade social II/V08G211V01501

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Regulación administrativa da economía				
Materia	Regulación administrativa da economía			
Código	V08G211V01602			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Ruiz Cenicerós, Mauricio			
Profesorado	Lareo Jiménez, Jacinto Ruiz Cenicerós, Mauricio			
Correo-e	maruiz@uvigo.es			
Web				
Descrición	Estudo do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico-administrativas propias do Dereito da empresa xeral			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C4	Conocer de forma sistemática contenidos propios de la regulación administrativa de la economía manejando fuentes positivas, jurisprudenciales y doctrinales
D1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independiente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O/a estudante alcance unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico-administrativas propias do Dereito da empresa	A3 A5	B1 B3	C4	D5
O/a estudante manexe con soltura o sistema de fontes da materia obxecto de estudo	A3 A4 A5	B1 B3	C4	
O/a estudante resolva problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo	A2 A4	B1 B2 B5		D1 D3 D5

Contidos	
Tema	

Tema 1: Técnicas de intervención nas actividades económicas dos particulares.

1. Da actividade de policía ao Estado regulador.
 - a. O concepto de policía e as súas manifestacións no Estado liberal.
 - b. O intervencionismo administrativo no Estado social.
 - c. Liberalización económica, desregulación e neoregulación.
2. Finalidades da actividade de ordenación e control.
3. Instrumentos de ordenación.
 - a. Leis e regulamentos: a reserva de lei en materia de policía e de regulación económica e a aplicación do principio de proporcionalidade.
 - b. Os plans.
 - c. A autoregulación técnica.
4. Os instrumentos de control.
 - a. As autorizacións.
 - b. As potestades de vixilancia e inspección.
 - c. A imposición de obrigas mediante ordes.
 - d. O control mediante suministro de información.
 - e. Deberes de rexistro e documentais.
 - f. Comunicacións previas.
 - g. Declaracións responsables.
 - h. Evaluacións e auditorias.
 - i. Evaluación e acreditación por entidades privadas e supostos de autocontrol.
5. Resolución de conflitos entre particulares pola Administración.

Tema 2: Técnicas de promoción de actividades de interese para o desenvolvemento económico: as axudas públicas

1. Actividade de fomento e axudas públicas: concepto.
2. Evolución histórica.
3. Modalidade de axudas públicas e medidas de fomento.
4. Principios xerais
 - a. Publicidade e transparencia.
 - b. Principios de concurrencia e obxectividade.
 - c. Principios de igualdade e non discriminación.
 - d. Principio de eficacia e eficiencia.
5. O réxime das axudas no Dereito da Unión Europea.
 - a. Axudas propias e Fondos Estructurais.
 - b. Axudas outorgadas polos Estados e defensa da competencia.
6. O réxime xeral das subvencións .
 - a. Requisitos e bases para o outorgamento das subvencións.
 - b. Cuestións de competencia: en especial, as subvencións do Estado en materia de competencia autonómica.
 - c. O beneficiario.
 - d. Financiación da subvención.
 - e. O procedemento de concesión.
 - f. Xustificación e xestión.
 - g. Reintegro da subvención.

Tema 3: Actividade de prestación de servizo público. A actividade de regulación de servizos de interese xeral

1. Noción de servizo público.
 - a. O Estado social e a Escola do Servizo Público.
 - b. A crise do Estado social e a noción restrinxida do servizo público.
 - c. A actividade mercantil e industrial pública e os servizos privados de interese público.
 2. Os servizos de interese xeral.
 - a. A orixe do concepto.
 - b. Servizos de interese xeral e servizos de interese económico xeral.
 - c. Obrigas de servizo público e servizo universal.
 - d. Servizos non económicos.
 3. Os principios rectores do servizo público e de interese xeral.
 - a. Continuidade.
 - b. Mutabilidade.
 - c. Igualdade.
 - d. Calidade.
 - e. Asequibilidade.
 4. Os servizos públicos en senso estrito.
 - a. Creación do servizo.
 - b. Formas de xestión dos servizos públicos.
 - d. Dereitos e obrigas dos usuarios.
 5. Os servizos de interese económico xeral.
-

Tema 4: A contratación do sector público e a súa importancia na economía (I)

1. A contratación do sector público
 - a. Poder público e técnica convencional. Evolución histórica.
 - b. Elementos diferenciales coa contratación privada.
 - c. A evolución da lexislación sobre contratación administrativa.
 - d. O ámbito obxectivo. Negocios e contratos excluídos.
 - e. Clases ou delimitación dos tipos contractuais no sector público.
2. Réxime básico dos contratos do sector público.
 - a. Lexitimación da actividade contractual pública.
 - b. As partes.
 - c. Elementos estruturais do contrato: obxecto, causa, forma, duración.
 - d. O prezo e o valor dos contratos.
 - e. As garantías.
 - f. A invalidez da contratación administrativa.
 - g. O recurso especial en materia de contratación.
 - h. Competencia xurisdiccional.
3. Preparación e adxudicación dos contratos.
 - a. Expediente de preparación dos contratos.
 - b. Os pliegos de condicións xerais e particulares. As prescricións técnicas.
 - c. Os procedementos de adxudicación.
 - e. Sistemas para a racionalización da contratación das Administracións públicas.
 - f. Criterios de valoración das ofertas e ofertas temerarias.
 - g. Adxudicación do contrato.
 - h. A formalización do contrato. Documento administrativo ou notarial.

Tema 5: A contratación do sector público e a súa importancia na economía (II)

1. Distinción entre contratos administrativos e civís.
2. Oríxes e panorámica comparativa sobre a división dos contratos administrativos e civís.
3. Os contratos administrativos como contratos civís deformados polo privilexio da decisión executiva.
4. As prerrogativas da Administración.
 - a. A posición de supremacía procesal.
 - b. A potestade interpretativa.
 - c. A potestade anulatória.
 - d. O ius variandi ou poder de modificación unilateral do obxecto do contrato e de suspender a execución.
 - e. Réxime de demora do contratista e poder sancionador da Administración.
 - f. A demora da Administración.
5. A extinción dos contratos administrativos.
 - a. O cumprimento.
 - b. A resolución.
6. A compensación ao réxime de privilexio da Administración. O dereito ao equilibrio económico.
7. Cesión dos contratos, subcontratación e pagos a subcontratistas e provedores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	14	33	47
Lección maxistral	35	52	87
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	8	10
Exame de preguntas obxectivas	1	5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Desenvolverase as seguintes actividades coa finalidade de repasar ou profundizar nos contidos abordados nas sesións maxistrais: resolución de supostos prácticos, problemas e exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Lección maxistral	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación cos contidos da materia.
Resolución de problemas de forma autónoma	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación coa realización e desenvolvemento dos casos prácticos, exercicios e traballos propostos
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación coa realización e desenvolvemento dos casos prácticos, exercicios e traballos propostos
Exame de preguntas obxectivas	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación coa entendemento e aprendizaxe dos temas plantexados nos exercicios teóricos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas de forma autónoma	Nos "Seminarios" das clases presenciais tamén se proporá ao alumnado a realización de distintas actividades: casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa colaborativa na aula, etc. Estas actividades só serán avaliadas para os/as alumnos/as que se sometan a avaliación continua. Nestes Semianrios valorarase a participación activa dos estudantes, é dicir, a asistencia máis a participación de calidade. A mera asistencia non se valor	30	A5	B3	B5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Durante as clases maxistrais, ao fío das explicacións, expóñense aos estudantes preguntas ou supostos de feito para que o alumno desenvolver razoamentos ou deducións relacionados coa materia que se explica. Neste sentido avaliarase a asistencia activa do estudante nas clases maxistrais, é dicir, a asistencia máis a participación de activa calidade no seguimento das leccións da forma activa indicada. A mera asistencia non se valora. Se non se plantexasen preguntas nas sesións maxistrais, esta porcentaxe de avaliación acrecería ao das actividades específicas desenvolvidas nos seminarios.	30	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5	C4	D1 D3 D5
Exame de preguntas obxectivas	O estudante terá que responder varias preguntas de corte teórico.	40	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5	C4	D1 D3 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para participar na avaliación continua será requisito indispensable que o/a estudante cubra todos os seus datos e suba unha fotografía do rostro reconecible tamaño carné na plataforma MOOVI antes de que conclúa o mes de setembro. Transcurrido dito prazo non se admitirán cambios sobre a desición de seguir ou non a avaliación continua. A cualificación obtida na avaliación continua manterase na segunda convocatoria do curso académico. Para superar a materia é preciso obter un aprobado entre o exame final e a avaliación continua. A cualificación máxima que pode obterse no exame final de preguntas obxectivas será de 4, sumándose á puntuación obtida no devandito exame á que corresponde na avaliación continua. Para que esta suma teña lugar será requisito imprescindible obter un mínimo de 2 sobre 4 no exame final. En todas as convocatorias o exame final poderá consistir en probas prácticas (resolución de casos prácticos), e/ou probas de resposta curta, e/ou exame oral. Todo este tipo de probas serán de resposta curta e poderá consistir, no seu caso, no desenvolvemento da explicación dunha materia de forma pormenorizada. O que non se pedirá ao alumnado é o desenvolvemento total e meramente teórico dos contidos dun tema completo do programa.

Por acordo da Xunta de Facultade, os/as estudantes que non sigan a avaliación continua ou aqueles que faltasen a máis dun 15 por cento das sesións presenciais terán dereito a realizar: a) o exame final común, no que será requisito imprescindible obter un mínimo de 2 sobre 4; e b) un exame final teórico-práctico para completar o 100% da nota, distinto do anterior, no que se avaliará a adquisición de todas as competencias globais da materia.

Convocatoria extraordinaria fin de carreira: a) Tipo de exame: os/as estudantes realizarán un exame teórico-práctico sobre a totalidade dos contidos da materia; b) Sistema de avaliación: o 100% da calificación virá determinada polo resultado do exame teórico-práctico.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade e publicadas na Web: <http://cienciasxuridicasedotraballo.webs.uvigo.es> Non está permitido levar ao examen ningún dispositivo electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Pablo Menéndez García y Antonio Ezquerro Huerva (Dir.), **Lecciones Derecho Administrativo**, última, Civitas Thomson, Sánchez Morón, Miguel, **Derecho Administrativo, Parte General**, última, Tecnos, Martín Rebollo, Luis, **Leyes Administrativas, volumen I y II**, última, Editorial Aranzadi, S.A.,

Fernández Ramos, Severiano; Gamero Casado, Eduardo, **Manual Básico de Derecho Administrativo**, última, Tecnos,

Parada Vázquez, Ramón, **Derecho Administrativo II**, última, UNED-Ediciones Académicas, S.L,

García de Entrerría, Eduardo y Fernández, Tomás Ramón, **Curso de Derecho Administrativo I y II**, última, Thomson Reuters,

Esteve Pardo, José, **Lecciones Derecho Administrativo**, última, Marcial Pons,

Bibliografía Complementaria

Valcárcel Fernández, Patricia (Dir.), **Compra conjunta y demanda agregada en la contratación del sector público. Un análisis jurídico y económico**, 2016, Aranzadi,

Recuerda Girela, Miguel Ángel,, **Lecciones de Derecho Administrativo con ejemplos**, 2018, Tecnos,

Martín Rebollo, Luis, **Leyes administrativas**, última, Aranzadi,

Gimeno Feliú, José María (dir.), E, **Estudio sistemático de la Ley de contratos del sector público**, 2018, Aranzadi, Thomson Reuters,

Gamero Casado, Eduardo y Gallego Córcoles, Isabel (Dirs.), **Tratado de Contratos del Sector Público**, última, Tirant Lo Blanch,

Hernández Corchete, Juan Antonio, **"El régimen español de los contratos públicos:un sistema para viejos y nuevos fines"**, en **El régimen jurídico de los contratos públicos (Dir. L. Rodríguez)**, 2019, Temis,

Recomendacións

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Economía laboral/V08G211V01505

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito administrativo/V08G211V01401

Dereito mercantil/V08G211V01303

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Análise contable				
Materia	Análise contable			
Código	V08G211V01901			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Orge Míguez, José Carlos			
Profesorado	Orge Míguez, José Carlos			
Correo-e	jcorge@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Aplicación dos coñecementos básicos da materia contable segundo o Plan Xeral de Contabilidade xeral			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
B5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C26	Interpretar información económica, procesarla y transmitirla mediante informes específicos
D1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Partendo dos datos contidos nos estados contables e en outros de carácter complementario, se debe obter un coñecemento profundo da empresa que permita tanto a diagnose da súa situación como pronósticos da súa situación futura, todo elo orientado á axuda desta ferramenta na toma de decisións	A2	B1	C26	D1
	A3	B2		D3
	A4	B3		D4
	A5	B4		D5
		B5		

Contidos

Tema

1. A información contable	1.1. A utilidade da información contable 1.2. Usuarios da información 1.3. Clasificación dos estados contables 1.4. Normativa española sobre comunicación da información 1.5. A armonización contable internacional
2. O balance de situación	2.1. Introducción 2.2. Modelos de balance 2.3. O activo 2.4. O pasivo 2.5. O patrimonio neto
3. A conta de perdas e ganancias	3.1. Introducción 3.2. Modelo de conta 3.3. Ingresos 3.4. Gastos 3.5. Os resultados 3.6. O imposto sobre beneficios
4. A memoria e o informe de xestión	4.1. Introducción 4.2. Contido da memoria 4.3. O informe de xestión
5. O estado de cambios no patrimonio neto	5.1. Introducción 5.2. Modelo e compoñentes do ECPN 5.3. O estado de ingresos e gastos recoñecidos 5.4. O estado total de cambios no patrimonio neto 5.5. Utilidade do ECPN na análise contable
6. O estado de fluxos de efectivo	6.1. Introducción 6.2. Concepto de efectivo 6.3. Contido do EFE 6.4. Metodoloxía de elaboración 6.5. Utilidade do EFE na análise contable
7. A información de base social e ambiental	7.1. Introducción 7.2. A información de base social 7.3. Información ambiental 7.4. A memoria de sustentabilidade 7.5. A responsabilidade social empresarial
8. Análisis dos estados contables	8.1 El ebitda 8.2 La estructura económico- financiera, el fondo de maniobra y el periodo medio de maduración
9.O análisis da rentabilidade	9.1 A medida da rentabilidade 9.2 Os ratios como instrumento da análise da estrutura economico - financeira da empresa

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	15	15	30
Lección maxistral	36	0	36
Traballo	0	16	16
Práctica de laboratorio	2	23	25
Exame de preguntas obxectivas	1	42	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Os estudantes desenvolverán exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse dúbidas suscitadas nas sesións teóricas e prácticas
Resolución de problemas	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Probas	Descrición

Práctica de laboratorio	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor.
-------------------------	--

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo	Traballos individuais ou colectivos propostos polo profesor	20	A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5	C26	
Práctica de laboratorio	Examen final	40	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5	C26	D1 D3 D4 D5
Exame de preguntas obxectivas	Catro probas de duración aproximada de 15 minutos cada unha	40	A2 A3	B1 B2 B3	C26	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que no sigan o non superen a avaliación continua terán dereito a un exame final teorico-practico no que se avalíen as competencias globais da materia e co que poderan acadar o 100 % da nota.

O mesmo criterio se aplicará na convocatoria fin de carreira.

Establecese a necesidade de que o alumno debe acadar no exame final una nota mínima de 4 para que se lle poida sumar á mesma a calificación obtida na avaliación continua.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Carrasco Gallego, Amalia y otros, **Estados financieros: Teoría y casos prácticos**,

Archel Domech, P., **Estados Contables: elaboración, análisis e interpretación**,

Muñoz Merchante, Ángel, **Análisis de estados financieros**, Segunda,

Plan General de Contabilidad,

Martínez García, F. Javier, **Análisis de estados contable (comentarios y ejercicios)**,

SABI,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa/V08G211V01205

Contabilidade/V08G211V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito de sociedades e cooperativas				
Materia	Dereito de sociedades e cooperativas			
Código	V08G211V01902			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Torres Pérez, Francisco José			
Profesorado	Costas Comesaña, Julio Torres Pérez, Francisco José			
Correo-e	ftorres@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A finalidade desta materia é coñecer o réxime xurídico das principais sociedades utilizadas no tráfico mercantil. Diferenciaremos entre as sociedades de capital (anónima e limitada) e as Sociedades Cooperativas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
C15	Conocer los aspectos esenciales del estatuto jurídico del empresario, líneas básicas del derecho de sociedades, derecho concursal, instrumentos de pago de crédito y contratación mercantil
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Interpretación e aplicación do dereito societario a casos prácticos	A2	B1	C15	D5
	A4	B2		
	A5	B3		

Contidos

Tema	
TEMA 1.- Aspectos xerais de as sociedades cooperativas	1.1.- Elementos caracterizadores da cooperativa: valores e principios. 1.2.- Lexislación aplicable ás sociedades cooperativas. 1.3.- Trámites de constitución e rexistro.
TEMA 2.- A organización de a Cooperativa.	2.1.- Asemblea Xeral 2.2.- Órgano de Administración
TEMA 3.- Dereitos dos cooperativistas.	3.1.- Dereitos políticos 3.2.- Dereitos económicos
TEMA 4.- Réxime económico.	4.1.- Aspectos xerais 4.2.- Capital social 4.3.- O Retorno cooperativo

TEMA 5.- Cambios estruturais na cooperativa. Disolución e Liquidación.	5.1.- Breve referencia as modificacións estruturais mais frecuentes. 5.3.- Disolución e liquidación da cooperativa
TEMA 6.- As sociedades mercantís. As sociedades de capital.	6.1.- O Dereito mercantil 6.2.- O fenómeno asociativo. 6.3.- As sociedades mercantís. Tipos sociais 6.4.- As sociedades de capital 6.4.1.- Tipos de sociedades de capital 6.4.2.- As sociedades unipersoais
TEMA 7.- Constitución das sociedades de capital.	7.1.- Formalidades e procedementos de constitución 7.2.- Denominación social, domicilio e nacionalidade 7.3.- Nulidade da sociedade
TEMA 8.- Organos sociais da sociedade de capital.	8.1.- A Xunta Xeral. 8.2.- O órgano de administración. 8.3.- A aprobación das contas anuais
Tema 9.- Modificacións estatutarias e estruturais. Disolución e liquidación das sociedades de capital.	9.1.- Modificacións estatutarias. Aumento e redución do capital 9.2.- Modificacións estruturais: transformación, fusión, escisión e cesión global do activo e do pasivo 9.3.- Separación e exclusión de socios 9.4.- Disolución. 9.5.- Liquidación.
Tema 10.- Sociedades laborais e Sociedades profesionais	10.1.- As sociedades laborais 10.2.- As sociedades profesionais
Tema 11.- Grupos e agrupacións de empresas	11.1.- Grupos de empresas 11.2.- Agrupacións de interese económico 11.3.- Uniónns temporais de empresas
Tema 12.- Concurso de sociedades e cooperativas	12.1.- Consideracións xerais 12.2.- A declaración de concurso e os seus efectos 12.3.- Determinación das masas pasiva e activa 12.4.- Solucións do concurso e terminación do procedemento

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	0	34
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Seminario	2	14	16
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	69	70

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clases de carácter presencial. Proporcionarase ao alumnado un esquema/guión da mesma. Na clase basearemos tódalas explicacións, na medida do posible, en exemplos e casos reais.
Prácticas de laboratorio	Clases de carácter presencial. Neste tipo de clases salientaremos aquelas cuestións que pola súa transcendencia suelen ser máis frecuentes na práctica. Incidiremos na importancia das sociedades cooperativas e outras sociedades da economía social como verdadeira alternativa as sociedades de capital.
Seminario	

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Tutoría personalizadas ao alumnado nos despachos dos profesores encargados da materia e no horario publicado na páxina web da Facultade

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Lección maxistral	Exame final sobre o contido teórico explicado. Valorase tamén a participación activa na aula.	40	A2 A4 A5	B3 C15

Prácticas de laboratorio	Proba de carácter práctico baseada nas que se realicen na aula e as que se encomenden realizar ao alumnado.	40	A2 A4 A5	B1 B2 B3	D5
Seminario	Elaboración de informe e presentación do mesmo. Estará baseado nas materias que se expliquen no temario.	20	A2 A4 A5	B2	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

- 1.- O sistema de avaliación será o de avaliación continua.
- 2.- A estes efectos, ao longo do curso encomendaranse ao alumnado distintos traballos e actividades prácticas relacionadas coas materias propias da asignatura, que ten dous bloques temáticos claramente diferenciados: sociedades mercantís e cooperativas.
- 3.- Os seminarios e actividades prácticas no ámbito das sociedades mercantís serán valorados con un máximo de 5 puntos. Os seminarios e actividades prácticas no ámbito das sociedades mercantís serán valorados con un máximo de 5 puntos. Ningunha das probas e actividades terá asignada unha puntuación superior a 4 puntos.
- 4.- Para acollerse ao sistema de avaliación continua o alumno/a terá que asistir regularmente a clase. Para estes efectos, realizaranse controis aleatorios de asistencia e considerárase que un alumno/a incumpriu este requisito se acumula máis de dúas faltas de asistencia sen xustificar.
- 5.- Para superar a materia mediante o sistema de avaliación continua, o alumnado terá que obter un mínimo de 2,5 puntos en cada un dos dous bloques temáticos.
- 6.- Entenderase que un alumno/a acóllese ao sistema de avaliación continua cando realice algunha das probas ou actividades programadas. Non resulta posible renunciar á avaliación continua unha vez realizada algunha das probas ou actividades.
- 7.- O alumnado que non se acolla ao sistema de sistema de avaliación continua terá que realizar un exame final, que combinará preguntas teóricas e prácticas, ao que lle asignará o 100% da nota.
- 8.- Para unha maior concreción das actividades de carácter práctico, remitimos ao alumnado ao cronograma da asignatura que estará disponible en Moovi ao comezo do cuadrimestre.
- 9.- Datas dos exames: As aproba a Xunta de Facultade e publica na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

SÁNCHEZ CALERO, F, **Principios de Derecho Mercantil**, última edición,

JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G, **Lecciones de Derecho Mercantil**, última edición,

Legislación de Cooperativas y Sociedades de Capital, ACTUALIZADA,

AA.VV (Coord. G. Fajardo García), **Cooperativas: Régimen jurídico y fiscal**, 1ª,

GADEA-SACRISTÁN-VARGAS, **Derecho de las sociedades cooperativas régimen económico, integración, modificaciones estructurales y disolución**, La Ley,

GADEA-SACRISTÁN-VARGAS, **Derecho de las sociedades cooperativas introducción, constitución, estatuto del socio y órganos sociales**, La Ley,

Bibliografía Complementaria

MORILLAS JARILLO, Mª.J., **Curso de Cooperativas**, 2ª,

BOTANA AGRA, M, **Fundamentos de Derecho de cooperativas de Galicia**, 1ª,

AA.VV, **Estudios sobre a Lei de Cooperativas de Galicia**, 1ª,

AA.VV (Dir. S. Merino Hernández), **Manual de Derecho de Sociedades Cooperativas**, 1ª,

West-Law Aranzadi,

AA.VV (Dir. Peinado Gracia), **Tratado de Derecho de Cooperativas (tomo I y II)**, Tirant Lo Blanch,

Cooperativismo e Economía Social, Universidade de Vigo,

<http://guiasjuridicas.wolterskluwer.es/Content/Inicio.aspx>,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito mercantil/V08G211V01303

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito social comunitario				
Materia	Dereito social comunitario			
Código	V08G211V01903			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Pazos Perez, Alexandre			
Profesorado	Cabeza Pereiro, Jaime Pazos Perez, Alexandre			
Correo-e	alexpazos@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo da política social comunitaria e as súas principais institucións.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
C7	Conocer el marco normativo regulador de las relaciones laborales y capacidad de asesoramiento laboral
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Capacidade para identificar e interpretar o Dereito Social comunitario	A2 A3 A5	B1 B3	C7	D4 D5
Capacidade para aplicar o Dereito Social Comunitario ás controversias que se expoñan no exercicio profesional	A2 A3 A5	B1 B3	C7	D4 D5

Contidos	
Tema	
Tema I. A Unión Europea e a súa Política Social	1. Evolución da política social da Unión Europea desde o Tratado de Roma ata o Tratado de Lisboa. 2. O Tratado da Unión Europea e o Tratado de Funcionamento da Unión Europea. 3. A Carta dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea. O Piar Europeo de Dereitos Sociais. 4. O aparello institucional. a) O Consello Europeo. b) O Consello da Unión Europea. c) A Comisión Europea. d) O Parlamento Europeo. e) O Tribunal de Xustiza. f) O Comité Económico e Social. g) Outros. 5 As normas da Unión Europea. a) Dereito orixinario e derivado. b) Regulamentos e Directivas. c) Actos non vinculantes: soft law.

Tema II. A libre circulación de traballadores e outras liberdades fundamentais.	1. A libre circulación de traballadores: contido esencial. O Regulamento 492/2011. 2. Ámbito subxectivo e limitacións. 3. Libre prestación de servizos e libre establecemento. 4. A autoridade laboral europea. 5. Desprazamentos trasnacionais de traballadores: a Directiva 96/71/CE e a Directiva 2014/67/UE 6. A cesión transnacional de traballadores: a Directiva 2008/104/CE.
Tema III. Os dereitos dos nacionais de terceiros países	1. O Estatuto dos nacionais de terceiros países residentes de longa duración: a Directiva 2003/109/CE. O permiso único de residencia e traballo de nacionais de terceiros países: a Directiva 2011/98/UE. 3. A posición xurídica subxectiva de nacionais de terceiros países. Especial referencia ao principio de igualdade de tratamento. Dereito de residencia: a Directiva 2004/38/CE 4. A prevención e a loita contra trátas de ser humanos e a protección das vítimas: a Directiva 2011/36/UE.
Tema IV. A Seguridade Social dos traballadores migrantes.	1. O Regulamento 883/2004. O Regulamento 987/2009. 2. A coordinación dos sistemas de Seguridade Social. 3. O Principio de igualdade. 4. A conservación de dereitos adquiridos. 5. A conservación de dereitos en vías de adquisición. 6 Pro rata temporis. 7. A cooperación administrativa. 8. A aplicabilidade dos convenios bilaterais anteriores. Método aberto de coordinación en Seguridade Social.
Tema V. Igualdade e non discriminación. Por sexo. Por outras causas	1. As orixes. O mainstreaming. 2. Igualdade retributiva entre mulleres e homes. Transparencia retributiva. 3. Igualdade no acceso e nas condicións de traballo. 4. Carga da proba e disposicións horizontais. 5. Igualdade na Seguridade Social. 6. Conciliación de vida familiar e laboral. 7. Protección da maternidade. 8. Discriminación racial. 9. Outras causas de discriminación.
Tema VI. Crise e restructuracións de empresas	1. Despedimentos colectivos: a Directiva 1998/59/CE. 2. Dereitos dos traballadores en caso de traspaso de empresa, centros de actividade ou partes de centros de actividade: a Directiva 2001/23/CE. Garantías en caso de insolvencia do empresario: a Directiva 2008/94/CE.
Tema VII. Traballadores atípicos. Condicións de traballo transparentes e previsibles.	1. Contratos a tempo parcial. a Directiva 1997/81/CE. 2. Contratos temporais. A Directiva 1999/70/CE. 3 Referenza a traballadores de empresas de traballo temporal. 4 O Acordo marco europeo do teletraballo. O teletraballo e plataformas. 5. Condicións de traballo transparentes e previsibles: información verbo da relación laboral. Requisitos mínimos relacionados coas condicións de traballo. Directiva 2019/1152/CE.
Tema VIII. Seguridade e saúde no traballo.	1. A Directiva marco e as Directivas específicas. 2. Os deberes da empresa. Avaliación de riscos e planificación da actividade preventiva. 3. Servizos de protección e prevención. 4. Participación dos traballadores. 5. A Directiva de xóvenes.
Tema IX. Tempo de traballo	1. A Directiva 2003/88/CE; xénese e evolución. 2. Concepto de tempo de traballo. 3. Límites indisponibles e dispoñibles. Opting out. 4. Directivas específicas: Directiva 1999/63/CE. Directiva 2002/15/CE. Outras.
Tema X. Información e consulta dos traballadores. Diálogo social e negociación colectiva. Salario mínimo.	1. Marco xeral: a Directiva 2002/14/CE. 2. Comités de empresa europeos: a Directiva 2009/38/CE. 3. Participación na sociedade anónima e na sociedade cooperativa: as Directivas 2001/86/CE e 2003/72/CE. 4. Referencia ás Directivas de crises e restructuracións. 5. Os interlocutores sociais europeos. 6. Diálogo social e negociación colectiva. 7. os Acordos Marco europeos. 8. A Directiva 2022/2041/UE.
Tema XI. A política europea de emprego. Flexiseguridade	1. A Estratexia Europea de Emprego. 2. As directrices xerais de emprego e os plans de acción nacionais. 3. A garantía xuvenil. 4. O método aberto de coordinación. 5. A flexiseguridade. 6. A rede EURES. 7. O Fondo Social Europeo.
Tema XII. Lei aplicable e competencia xudicial	1. A competencia xudicial: o Regulamento 1215/2012. En materia de contrato de traballo. 2. Lei aplicable: o Regulamento 593/2008. Doutrina xudicial. 3. Referencia aos traballadores desprazados.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	14	7	21
Seminario	13	0	13
Lección maxistral	20	0	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	35	36
Exame de preguntas obxectivas	2	23	25
Práctica de laboratorio	1	15	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentenzas, etc, coa finalidade de coñecelos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos e completar os seus coñecementos
Seminario	Participación e intervención nas clases prácticas, a preparación dos supostos prácticos, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Atenderase de forma personalizada a todos os/as alumnos/as nas clases prácticas e en tutorías individuais.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Participación e intervención nas clases prácticas, a preparación dos supostos prácticos, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais	15	A2 A3 A5	B1 B3	C7 D5	D4 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escritura, que incluíra entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento -curto ou medio- sobre os distintos epígrafes do programa. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.	30	A2 A3 A5	B1 B3	C7 D5	D4 D5
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	A3 A5	B1		
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25% da nota final.	25	A3 A5	B1		

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA DO MES DE XULLO: Se o alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de maio/xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non supera a materia en ningunha das referidas convocatorias do curso académico, o/o alumno/a terá que someterse a un novo proceso de avaliación continua, salvo que opte pola avaliación final teórica e práctica.

SISTEMA DE AVALIACIÓN FINAL: Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continuación serán avaliados nun exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100 por 100 da nota final. CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: Na convocatoria fin de carreira o/o alumno/a será avaliado nun único exame escrito; de carácter teórico e práctico e que representará o 100% da nota final.

DATA EXAMES: As aprobadas en Xunta de Facultade e publicadas na web da Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AA.VV. (COORDS. NOGUEIRA GUASTAVINO, M., FOTINOPOULOU BASURKO, O. y MIRANDA BOTO, J.M^a), **Lecciones de Derecho Social de la Unión Europea**, Tirant lo Blanch, Última edición

NAVARRO NIETO, F., RODRÍGUEZ-PINERO ROYO, M.C. e GÓMEZ MUÑOZ, J.M., **Manual de Derecho Social de la Unión Europea**, Tecnos, Última edición

Bibliografía Complementaria

DAVIES, A.C.L., **EU Labour Law**, Elgar European Law, 2012

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Selección e avaliación do persoal				
Materia	Selección e avaliación do persoal			
Código	V08G211V01904			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Domínguez Rubira, María Carmen			
Profesorado	Domínguez Rubira, María Carmen			
Correo-e	carmenrubira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Ao finalizar a materia "Avaliación e Selección de Persoal" os/as alumnos/as comprenderán a súa importancia dentro da Xestión Organizacional e saberán implementar procesos clave na Xestión de RRHH como o Proceso de Selección de Persoal (análise de Postos, reclutamento identificación de técnicas e instrumentos e entrevistas a aplicar, e Elaboración de informes), Proceso de Formación(identificación de necesidades, confección plan de formación e avaliación da Eficacia da Formación) e Avaliación do desempeño (identificación e aplicación de diversas técnicas).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional			
B2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad			
B3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional			
B4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional			
B5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional			
C22	Ser capaz de comprender la relación entre los procesos psicosociales y la dinámica de las relaciones laborales			
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como cidadano y como profesional, respetando la diversidade y multiculturalidade			

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumno é quen de levar a cabo o deseño e a elaboración dos procedementos da selección dos recursos humanos nas organizacións.	A2	B1	C22	D4
	A4	B2		
	A5	B3		
		B4		
		B5		

Contidos

Tema	
------	--

Tema 1. Proceso de Selección de persoal.	Análise de postos, reclutamento, selección e toma de decisións.
Tema 2. Técnicas de avaliación psicolóxica do persoal.	Propiedades psicométricas. Fiabilidade e validez Modelos teóricos e ferramentas de avaliación.
Tema 3. Selección de persoal. Toma de contacto. Análise de postos. Recrutamento. Proceso de selección, fases e características. Toma de decisións.	Tipos de entrevistas. Características. Deseño e Planificación Modelos de test de intelixencia general, de aptitudes específicas e de personalidade. Técnicas proyectivas.
Tema 4. A entrevista de Selección de Persoal.	Cuestionarios de medición
Tema 5. Avaliación de aptitudes, intelixencia, habilidades e personalidade.	Formularios de solicitude. Biodatas. Referencias. Simulacións: Role-Play, Inbasket test, Business Game.
Tema 6.-Outras avaliacións: motivación laboral, avaliación do estrés laboral e da satisfacción laboral. Cuestionarios de medición.	Métodos de avaliación.
Tema 7.-Outros instrumentos predictores na selección de persoal Assessment Center.	
Tema 8.-Avaliación do rendemento. Resultados e desempeño.	

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	0	36
Traballo tutelado	7.5	48	55.5
Estudo de casos	7.5	48	55.5
Exame de preguntas obxectivas	0	3	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio o proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual o en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Estudo de casos	Análise dun feito, problema o suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...	30	A2	B1	C22	D4
			A4	B2		
			A5	B3		
				B4		
				B5		
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	30	A2	B1	C22	D4
			A4	B2		
			A5	B3		
				B4		
				B5		

Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	A5	B3	C22
-------------------------------	--	----	----	----	-----

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a segunda convocatoria haberá un examen tipo test das mesmas características que na primeira. Conservarase a cualificación obtida na avaliación continua.

Se debe alcanzar unha calificación mínima de 4 na proba test final para que se poda ter en conta a calificación obtida nas demais traballos do cuadrimestre.

Para aqueles alumnos que no houberen realizado a avaliación continúa o examen constará dun maior número de preguntas, de tipo test e de desenvolver que constituirá o 100% da nota.

A nota acadada na avaliación continua manterase para o curso seguinte.

Para a convocatoria de Fin de Carreira haberá un examen final de toda a asignatura que constituirá o 100% da nota final.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gómez Mejía, L.R., **Gestión de Recursos Humanos**, 5ª, Prentice Hall, 2008

Fernández Ballesteros, R., **Evaluación psicológica: concepto, métodos y estudio de casos**, 2ª, Pirámide, 2011

Larson, W.W., **Realizar entrevistas de trabajo**, 3ª, Prentice Hall, 2002

Osca, A., **Selección, evaluación y desarrollo de los RRHH**, 3ª, Díaz de Santos, 2006

Levy-Leboyer, C. y Prieto, J.M., **Gestión de las competencias: cómo analizarlas, evaluarlas y desarrollarlas**, 3ª, Ed. Gestión, 2001

Salgado J.F. y Moscoso S., **La entrevista conductual estructurada: teoría, práctica y rentabilidad económica**, 1ª, Pirámide, 2001

Salgado, J.F., Moscoso, S. y Lado, M., **Reclutamiento y Selección de personal en España.**, 1ª, Prentice Hall, 2002

Camp, R.; Vielhaber, M. y Simonetti, J., **Qué persona para qué puesto**, 2ª, Planeta, 2002

Bibliografía Complementaria

Levy-Leboyer, **FeedBack de 360º**, 2ª, Ed. Gestión, 2000, 2004

Díaz LLairo, A., **El Talento está en la red**, 1ª, Lid, 2013

Kahneman, D., **Pensar rápido, pensar despacio.**, 1ª, Debate, 2012

Kahneman, D., **Pensar rápido, pensar despacio.**, 1ª, Debate, 2012

Lado, Mario, **Revista de Psicología del Trabajo y de las Organizaciones** 28 2 (2012) 119-131,

Asociación Internacional de Psicología aplicada, <http://www.iaapsy.org/>,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Recursos humanos I/V08G211V01405

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Recursos humanos II/V08G211V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía/V08G211V01203

Psicoloxía do traballo/V08G211V01304

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Políticas sociolaborais				
Materia	Políticas sociolaborais			
Código	V08G211V01905			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Megías Bas, Antonio			
Profesorado	Megías Bas, Antonio			
Correo-e	antonio.megias@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Coñecemento das políticas sociolaborais, os seus actores principais e orientacións fundamentais de cada unha delas			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C7	Conocer el marco normativo regulador de las relaciones laborales y capacidad de asesoramiento laboral
D2	Uso de lenguas extranjeras en las actividades de las diferentes asignaturas
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Posuir os elementos críticos sobre as principais políticas sociolaborais e capacidade de proposta para a mellora dos elementos e actuacións dos axentes sociais	A2	B1	C7	D2
	A3	B2		D4
	A4	B3		
	A5	B5		

Contidos

Tema	
Tema I.- Aproximación ás políticas sociolaborais	1.- Concepto e ámbitos das políticas sociolaborais. 2.- Límites externos ás políticas sociolaborais: políticas sociais excluídas. 3.- Contido e caracterización das políticas sociais.
Tema II.- Os actores das políticas sociolaborais	1.- O papel do sector público: intervención na vida económica e social. 2.- O papel dos actores privados. As partes sociais. Outros axentes. 3.- Os actores internacionais. 4.- A Unión Europea e as políticas sociolaborais. 5.- As Administracións territoriais: Estadi, CC.AA, Entidades Locais.

Tema III.- Políticas Sociolaborais: o modelo de relacións laborais en España (I)	1.- O modelo de relacións laborais na Constitución española 2.- A autonomía colectiva nas políticas sociolaborais: a concertación social. 3.- O proceso reformador constante.
Tema IV.- Políticas sociolaborais: o modelo de relacións laborais en España (II)	1.- Réximes xurídicos do traballo. 2.- Traballo asalariado. 3.- O emprego público. 4.- O traballo autónomo. Conceptos intermedios. 5.- As empresas de economía social. 6. Outros: voluntariado e bolsas.
Tema V.- Políticas sociolaborais en torno ao contrato de traballo	1.- Ao redor da duración do contrato. 2.- Políticas salariais. 3.- Políticas de tempo de traballo. 4.- Políticas de seguridade e saúde. 5.- Políticas de crises de empresa.
Tema VI.- Políticas de emprego (I)	1.- O desemprego e os obxectivos da política de emprego. 2.- O pleno emprego. 3.- Elementos cualitativos da política de emprego. 4.- Elementos cualitativos das persoas empleables. Colectivos de atención prioritaria. 5.- Políticas activas e pasivas. 6.- A protección por desemprego como política de emprego. 7.- Formación para o emprego e no emprego. 8.- O emprego como eixo da política social: a estratexia europea para o emprego. 9.- Referencia a fondos estruturais. 10.- Conclusión
Tema VII.- Políticas de emprego (II): políticas activas	1.- Empregabilidade. 2.- Colocación. 3.- Fomento do emprego. 4.- Formación para o emprego.
Tema VIII.- Políticas de emprego (III): políticas destinadas a colectivos especiais	1.- Políticas de igualdade e non discriminación. Marco conceptual. 2.- Emprego feminino. 3.- Persoas con discapacidade. 4.- Outras discriminacións.
Tema IX.- Políticas de emprego (IV): políticas destinadas a colectivos de atención prioritaria.	1.- Mozos. 2.- Persoas de idade avanzada. 3.- Parados de longa duración. 4.- LGTBI. 5.- Persoas inmigrantes. 6.- Exclusión social. 7.- Outros.
Tema X.- Políticas de fomento do autoemprego	1.- Autoemprego individual e colectivo. 2.- Empredemento. 3.- Emprendemento e economía social.
Tema XI.- As políticas pasivas: a protección do desemprego	1.- A protección por desemprego e a súa lexitimidade. 2.- Niveis de protección: o nivel contributivo. 3.- O nivel asistencial. 4.- O compromiso de actividade e outras medidas de activación A súa relación cos programas de emprego. 5.- O subsidio extraordinario de desemprego. 6.- Mecanismo RED. 7.- A dimensión da empleabilidade e a súa activación. Perfís ideolóxicos. A outra cara da activación.
Tema XII.- Políticas de protección social	1.- Sistemas de protección social: a reforma dos sistemas de protección social. 2.- O sistema da Seguridade Social: a Seguridade Social na Constitución. 3.- Asistencia social e acción social. 4.- Sistema para a autonomía e a atención á dependencia. 5.- Sistemas privados ou complementarios de protección social.
Tema XIII.- Políticas de inclusión social e loita contra a pobreza	1.- Pobreza e exclusión social. 2.- As rendas de inserción e a Renda Mínima Vital. 3.- A renda básica universal. 4.- Empresas de inserción e outros mecanismos de inserción.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	0	34
Estudo de casos	15	15	30

Exame de preguntas obxectivas	2	10	12
Práctica de laboratorio	1	20	21
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	34	35
Resolución de problemas e/ou exercicios	9	9	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos e supostos prácticos a fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. Para ese efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentenzas, etc. coa finalidade de coñecerlos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos e supostos prácticos a fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. Para ese efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentenzas, etc. coa finalidade de coñecerlos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	A2 A5	B3 B5		
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta proba suporá o 25 % da nota final.	25	A2 A3 A4	B1 B2 B3 B5	C7	D2 D4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30 % da nota final.	30	A2 A3 A4 A5		C7	D2 D4

Resolución de problemas e/ou exercicios	A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 15%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPUESTA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4.00 SOBRE 10 POSIBLES. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA	15
---	--	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA MAIO/XUÑO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final)a) Avaliación continua. Ao comezo do curso, o alumnado deberá manifestar a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar por este sistema, deberá acreditar asistencia ao 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final. A participación activa nas clases é obrigatoria para poder seguir a avaliación continua.b) Avaliación final. Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final (60 por 100 a parte teórica e 40 por 100 a práctica)

CONVOCATORIA ORDINARIA DO MES DE XULLO: Se o/o alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de maio/xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/o alumno/a tería que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica. Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico e que representará o 100% da nota final (60 por 100 a parte teórica e 40 por 100 a práctica). As datas de exame son aprobadas pola Xunta de Facultade e publicadas na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CARDONA RUBERT, M^a.B. y CABEZA PEREIRO, J. (coords.), **POLÍTICAS SOCIOLABORALES**, 1, Civitas, 2014

Bibliografía Complementaria

AAVV, **CÓDIGO NORMAS LABORAIS**, ÚLTIMA EDICIÓN

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección estratéxica de empresas				
Materia	Dirección estratéxica de empresas			
Código	V08G211V01906			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Profesorado	González Loureiro, Miguel Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mrdguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudiaranse aspectos relacionados co procesos estratéxico, tanto de análise, de deseño como de implementación estratéxica.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C16	Conocer técnicas y procedimientos de organización de una empresa
D1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumno ten que ser capaz de entender a xestión empresarial, tanto para entender a importancia estratéxica de cada unha das áreas funcionais, como para ter noicións básicas de dirección de empresas.	A1	B1	C16	D1
	A2	B3		D3
	A3	B5		D4
	A4			
	A5			

Contidos

Tema

Introducción e conceptos básicos de dirección estratéxica	Elementos básicos da dirección estratéxica: concepto, compoñentes, niveis Fases do proceso da dirección estratéxica Evolución dos sistemas de dirección na empresa Hacia unha visión integradora da dirección estratéxica
A misión e os obxectivos empresariales	Misión Visión Obxectivos empresariales
Análise do contorno da empresa	Concepto e tipoloxía de contorno Análise do contorno xeral presente e futuro Delimitación do contorno específico Análise da estrutura da industria A segmentación de mercados: grupos estratéxicos
Análise interna. A cadea de valor. A Teoría de Recursos e Capacidades	O diagnóstico interno da empresa Análise por comparación con competidores A cadea de valor A análise DAFO A teoría de recursos e capacidades
Estratexia competitiva: Liderazgo en costes e diferenciación	Estratexia e vantaxe competitiva A vantaxe competitiva en costes A vantaxe competitiva en diferenciación O posicionamiento á metade e a combinación estratéxica O reloxo estratéxico
Direccións e métodos de desenvolvemento	A estratexia corporativa Determinación do campo de actividade da empresa Estratexias de desenvolvemento: direccións A estratexia de expansión A estratexia de diversificación Métodos de desenvolvemento
Estratexias de diversificación	A estratexia de diversificación relacionada A estratexia de diversificación non relacionada
Estratexias de Integración Vertical	Concepto de integración vertical Razóns para a integración vertical A cuasi-integración vertical
A cooperación empresarial	Concepto de cooperación Tipos de alianzas estratéxicas
Estratexias de internacionalización	A empresa multinacional Estratexias de entrada en mercados exteriores

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	15	30	45
Lección maxistral	36	14	50
Exame de preguntas obxectivas	1	27	28
Exame de preguntas obxectivas	1	26	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Orientación, apoio e resolución de dúbidas e problemas cos que se atope o alumno/a
Estudo de casos	Orientación, apoio e resolución de dúbidas e problemas cos que se atope o alumno/a

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Estudo de casos	Valoraranse os casos entregados ao longo do curso.	35	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B5	C16
Exame de preguntas obxectivas	Valoraranse os coñecementos da primeira parte da materia (análise estratéxica), a terminoloxía empregada, as respostas ben estruturadas e con argumentos sólidos e coherentes, a capacidade de expresión e comunicación das ideas e a presentación	32.5		B1 B5	D1 D3 D4
Exame de preguntas obxectivas	Valoraranse os coñecementos da segunda parte da materia (formulación, implantación e control da estratexia), a terminoloxía empregada, as respostas ben estruturadas e con argumentos sólidos e coherentes, a capacidade de expresión e comunicación das ideas e a presentación	32.5		B1 B5	D1 D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua

Para poder optar a este tipo de avaliación, será precisa a asistencia ao 80% das clases.

Para a superación da asignatura requírese ao menos obter a calificación de 5 puntos sobre 10 en ambas probas de resposta curta e na entrega de casos.

No caso de non superar a avaliación continua poderá presentarse coa parte que se teña suspenso nos exames de convocatorias oficiais: xuño e xullo. Non se gardarán partes para outros anos académicos.

Avaliación non continua

En todo caso, nas datas oficiais haberá un exame que terá tres partes, e que se correponderán coas tres partes da avaliación continua e manterán o peso correspondente. É necesario obter 5 puntos sobre 10 en cada parte do exame.

Na convocatoria fin de carreira haberá un único exame con varias partes e haberá tanto preguntas teóricas como preguntas de aplicación como un mini-caso ou frase a comentar para avaliar esa parte práctica e que permitirá obter o 100% da nota. Neste caso non é preciso ter un mínimo en cada parte.

As datas dos exámenes está aprobadas por Xunta de Facultade e publicadas na páxina web e nos taboleiros do centro.

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>) En concreto, advírtese ao estudantado sobre o uso ético e correcto de calquera Intelixencia Artificial, o cal implica incluír no texto unha mención explícita da interacción cunha intelixencia artificial, así como o extracto esencial de dita interacción, indicando qué IA se utilizou en calquera entrega que sexa avaliada a través da plataforma Moodle. Ademais, requírese unha reflexión crítica sobre dita interacción. A omisión destes detalles sobre a interacción considerárase un comportamento non ético que pode dar lugar a penalizacións nos puntos outorgados nesa proba.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Navas Lopez, J.E; Guerras Martin, L.A., **Fundamentos de Dirección Estratégica de la Empresa**, 2ª, Thomson Civitas, 2016

Navas Lopez, J.E; Guerras Martin, L.A, **Fundamentals of Strategic Management**, 2ª, Civitas, 2018

Guerras Martin, L.A; Navas López, J. E., **Casos de Dirección estratégica de la empresa**, 6ª, Thomson, 2020

Bibliografía Complementaria

Fernández Sánchez, E., **Dirección Estratégica de la empresa**, Delta, 2004

Johnson, G.; Scholes, K.; Whittington, R., **Fundamentos de Estrategia**, Pearson, 2010

Guerras Martín, L.A.; Navas López, J.E., **La Dirección Estratégica de la Empresa**, 6ª, Thomson Civitas, 2022

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Organización da empresa/V08G211V01202

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo

DATOS IDENTIFICATIVOS**Investigación cualitativa aplicada ás relacións laborais**

Materia	Investigación cualitativa aplicada ás relacións laborais			
Código	V08G211V01907			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Durán Vázquez, José Francisco			
Profesorado	Durán Vázquez, José Francisco			
Correo-e	joseduran@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é que o alumnado coñeza as principais técnicas cualitativas de investigación social e que sexa capaz de aplicalas na análise da realidade laboral.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C20	Aplicar los conocimientos de la sociología para interpretar social y críticamente la relación laboral por el efecto o resultado que produce en el proceso de trabajo (vida de la empresa), en las divisiones sociales del mercado laboral y en la estructuración social de las sociedades
D1	Capacidad de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D3	Capacidad para la toma de decisiones de forma autónoma e independiente de liderazgo y capacidad para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Entender a dimensión e definición cualitativa dos fenómenos sociolaborais e do marco do traballo.	A2	B1	C20	D1
	A3	B2		D3
	A4	B3		D4
Iniciarse na lóxica e métodos da investigación cualitativa para xerar información necesaria no desempeño da profesionalidade.	A5	B5		D5

Coñecer as diferentes estratexias e técnicas da investigación cualitativa.

Saber realizar o deseño dunha investigación cualitativa sobre problemas do ámbito sociolaboral.

Contidos	
Tema	
Tema 1. As orixes históricas e o fundamento da investigación social cualitativa.	1. As orixes da investigación cualitativa. 2. Fundamentos teóricos e epistemolóxicos da investigación cualitativa. 2. A metodoloxía cualitativa.
Tema 2. Tipos de metodoloxías cualitativas e a elección de técnicas cualitativas máis apropiadas ao entendemento dos problemas sociolaborais.	1. O concepto de técnicas de investigación cualitativa. 2. As técnicas cualitativas e a abordaxe da realidade social. 3. Teoría social e técnicas cualitativas. 4. Estratexias e tácticas.
Tema 3. O deseño da investigación cualitativa aplicada ao marco das relacións laborais.	1. O proceso de investigación. 2. Formulación do problema, definición de obxectivos e conceptos clave. 3. Decisións muestrais. 4. Recollida da información e análise dos datos. 5. Elaboración do informe de investigación.
Tema 4. A entrevista cualitativa no marco sociolaboral.	1. O concepto de entrevista na investigación cualitativa. 2. Tipos de entrevista: estruturadas, semiestruturadas, abertas e Historias de Vida. 3. A entrevista cualitativa e a investigación da realidade social. 4. O deseño da entrevista cualitativa: decisións muestrais, guion e estratexias. 5. A análise: transcripción e estruturación da información. 6. A redación do informe de investigación. 7. Exemplos de investigación.
Tema 5. As técnicas grupais: A interpretación dos discursos dos diferentes actores das relacións laborais.	1. O concepto de grupo na investigación cualitativa sociolóxica. 2. A elección do Grupo de Discusión para a análise da realidade social. 3. O funcionamento do Grupo de Discusión. 4. Transcripción e análise da información. 5. Exemplos de investigación.
Tema 6. A Observación no marco sociolaboral.	1. A observación da realidade social. 2. Aplicacións da Observación participante a investigación da realidade social. 3. O deseño de investigación 4. Recollida da información e redación do informe de investigación. 5. Exemplos de investigación.
Tema 7. A metodoloxía do estudo de casos no marco da empresa.	Elaboración dun deseño de investigación con métodos e técnicas de investigación cualitativa.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	45	65
Traballo tutelado	15	43	58
Estudo de casos	16	11	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Desenvolvemento teórico dos contidos do programa da materia, tratando de desenvolver a capacidade de pensamento e de análise da realidade social e laboral actual nas súas distintas dimensións.
Traballo tutelado	O alumnado deberá realizar un traballo de investigación aplicada ao marco das relacións laborais, poñendo en práctica a metodoloxía e as técnicas cualitativas desenvolvidas o longo do curso.
Estudo de casos	O alumnado deberá resolver os casos propostos polo/a docente a partir do guión que lle facilitarán.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	En cada unha das sesións maxistras responderase as dúbidas do alumnado relacionadas co desenvolvemento de cada unha das unidades do temario.
Traballo tutelado	Nas clases prácticas tutorizaranse os traballos de grupo.
Estudo de casos	En cada un dos casos propostos resolveráanse as dúbidas do alumnado que se poidan plantexar.

Avaliación

Descrición		Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección maxistral	Valoraranse as intervención do alumnado, facendo preguntas e comentarios críticos, e interrogándose sobre o explicado nas leccións maxistrais do curso.	30	A3	B1		
			A4	B2		
Traballo tutelado	Valoraranse os traballos realizados tendo en conta os obxectivos, a metodoloxía, os resultados e as conclusións.	40	A2	B1	C20	D1
			A3	B2		D3
			A4	B3		D4
			A5	B5		D5
Estudo de casos	Valorarase o comentario e a análise dos exemplos de investigación propostos.	30	A2	B1	C20	D3
			A3	B2		D4
			A4	B3		D5
			A5	B5		

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado terá que asistir polo menos ao **75%** das sesións presenciais para ser avaliado nesta modalidade.

Esta avaliación continua realizarase tal e como figura no apartado de Avaliación.

Renuncia á Avaliación Continua: O alumnado pode renunciar explícitamente á avaliación continua solicitando por escrito ao profesorado da materia antes da 3ª semana de docencia.

AVALIACIÓN FINAL

O alumnado que non se acolla á modalidade de avaliación continua realizará un examen final, teórico-práctico, sobre todos os contidos da materia. Este examen suporá o 100% da nota.

NOTA

As datas e horarios das probas de avaliación final son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobadas pola "Xunta de Facultade" para o curso 2023-2024.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bertaux, D., **Los relatos de vida. Perspectiva etnosociológica**, Bellaterra,

Blumer, H., **El interaccionismo simbólico: perspectiva y método.**, Hora, 1982

Callejo, J., **Introducción a las técnicas de Investigación Social**, Ramón Areces, 2009

Taylor, S.J.; Bogdan, R., **Introducción a los métodos cualitativos de Investigación**, Paidós, 1998

Vallés, M., **Técnicas cualitativas de investigación social**, Síntesis, 1997

Bibliografía Complementaria

Arroyo Mendez, M.; Sádaba Rodríguez, I. (coords.), **Metodología de la investigación social**, Síntesis, 2012

Cea D'Ancona, A., **Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social**, Síntesis, 1996

Delgado, J.M.; Gutierrez, J. (coords.), **Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias Sociales**, Síntesis, 1994

García Ferrando, M.; Alvira, F.; Alonso, L.E.; Escobar, M. (comps), **El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación**, Alianza, 2015

Ruiz Olabuenaga, J.I., **Metodología de la investigación cualitativa**, Universidad de Deusto, 2012

Sanz Hernández, A., **Herramientas para la investigación de lo social en las organizaciones**, Mira Editores, 2006

Recomendacións